

Young Pietje

E. ECKERT

D. MENKENS van der SPIEGEL

G. F. Callenbach Nijkerk

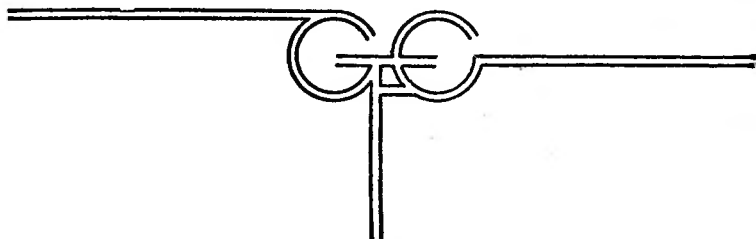
Bang Rietje

Met teekeningen van
E. Eckert

Bang Rietje

door D. Menkens—van der Spiegel

G. F. Callenbach — Uitgever — Nijkerk

1. RIETJE

't **W**as toch zoo'n bangertje, dat Rietje Vermeer. Ze durfde bijna niets. Voor het bord komen en een som uitrekenen of een zin uit het taalboek opschrijven, nee hoor, dat deed ze niet graag. Bij de kaart komen om plaatsen aan te wijzen, o, asjeblijft

niet. Móést het gebeuren, dan bracht ze het er zóó slecht af, dat de meester ongeduldig werd en soms begon te mopperen. Geen wonder. De meester wíst, dat ze best kón en vond het kinderachtig, dat ze niet durfde. Op de speelplaats meedoen — och nee, dat deed Rietje ook liever niet. Krijgertje, ja, dat ging nog, maar verstoppertje was niets prettig. Als je dan zoeken moest en de anderen niet vinden kon. . . . In een kring spelen, nee, daaraan deed ze ook niet graag mee. Zingend met de anderen meelopen was wel leuk, maar als je dan in 't midden moest staan, dát was verschrikkelijk. Moest je voor „kind” gekozen worden, als ze deden „In Holland staat een huis”! Dan moest je zoo'n heele boel versjes alleen zingen! O, één keer was dat Rietje overkomen, maar toen was ze huilend weggelopen.

Natuurlijk werd ze om haar bangheid geplaagd, maar dat maakte haar nõg banger. Ze kwam gewoonlijk zoo laat mogelijk op school en holde om twaalf en vier uur zoo hard ze kon weg.

Of ze dan geen enkel vriendinnetje had?

Eigenlijk niet.

Vroeger, voor ze moesten verhuizen, ging ze wel eens spelen bij Stien de Haas, het meisje naast wie ze altijd gezeten had van de eerste klas af. Stien kwam dan ook vaak bij háár. O, dát vond ze wel fijn, Stien bij zich te hebben, maar Stien vond het prettiger als Rietje bij háár kwam. Zij had nog twee oudere zusjes, terwijl Rietje twee jongere broertjes en een zusje van nog geen vier had. Je kon natuurlijk veel prettiger spelen, als je met z'n vieren meisjes was.

Rietje vond dat nièt. Met z'n tweeën vond die het leuker. Die groote meisjes van De Haas waren soms zoo wild en werden soms boos, als Rietje iets niet durfde. En 't ergste was, dat Stien een grooten broer had, een jongen, die vast al wel twintig was. Die jongen noemde Rietje „bibberbeestje” en plaagde haar soms heel erg om haar bangheid. Vroeger was die jongen nooit thuis overdag, dan werkte hij bij zijn baas. Maar nu was hij al een tijd zonder werk en dus kon Rietje er zeker van zijn, hem te zien, als ze bij Stien kwam. Ze was er bijna blij om, dat ze nu zoo ver van Stien afwoonde. 't Was 's avonds vroeg donker, dus kòn ze na schooltijd niet meer met Stien mee.

Maar — je hadt ook de Woensdagen en Zaterdag. Als je de heele middag vrij was, kon je wèl naar elkaar toe. Stien was al een paar keer op Woensdagmiddag bij Rietje geweest en had telkens gevraagd of Rietje ook eens bij háár kwam.

Ja, Rietje zóu wel eens komen, maar nu nog niet. Rietje stelde maar uit. Rietje was het liefst bij moeder thuis, hoewel het daar lang niet meer zoo gezellig was als vroeger. Neen, Rietje's vader was ook zonder werk. Rietje's vader was chauffeur geweest bij mijnheer Van Steenbergen, die op huize „Veldzicht” woonde. Nu stond huize „Veldzicht” leeg. Ja, en ook dat aardige huisje boven de groote garage. In dat huisje waren ze allemaal geboren, Rietje, die nu ruim tien jaar was, Wim, die bijna negen was, Bram, die zeven was en ook de kleine Beppie. Ze woonden daar zoo fijn. Uit de voorkamer konden ze over de verre landen zien en uit de achterkamer keken ze op de mooie tuin. Ze

hadden daar wel altijd willen blijven, maar 't kòn niet. Nu woonden ze al drie maanden in een klein huisje, heelemaal aan de andere kant van het dorp. Dat het huisje klein en leelijk was, zou zoo erg niet zijn, als verder alles maar hetzelfde gebleven was. Doch alles was veranderd.

Ze moesten heel zuinig zijn, had moeder gezegd. Daarom kreeg Rietje de nieuwe mantel niet, die haar het vorige jaar beloofd was. Daarom kreeg ze heelemaal niets nieuws, evenmin als de jongens.

Ze kregen ook niet meer zulk lekker eten. Op het brood enkel een klein beetje boter, bij het middageten nooit meer vleesch, alleen op Zondag een stukje spek. Ze aten wel driemaal in de week bruine boonen, die Rietje eigenlijk niet lustte. Ze móést ze eten, ja, ze dééd het ook wel, maar als ze dacht aan vroeger. . . .

Maar 't allerergste was, dat vader en moeder altijd zoo bedroefd waren. Vader, die vroeger zoo vroolijk was, met wien ze zoo fijn konden stoeien, vader keek tegenwoordig altijd donker en moeder hilde vaak. O, dat was zoo verschrikkelijk.

Rietje, dat kleine bange ding, prakkizeerde er maar over, of zij niet wat kon verdienen voor vader en moeder. Ze kon zoo goed breien! Als ze nou eens kousen voor andere menschen breien mocht en die daar dan een hoop geld voor betaalden!

Moeder zei: „Kind, als er met breien wat te verdienen was, zou ik dag en nacht wel bezig willen zijn. De menschen koopen de kousen zóó in de winkels of ze laten ze op de machine breien.”

„Kon ik dan maar eens ergens op kleine kinderen gaan

passen," had Rietje vervolgens gezegd. Vader had daar even om gelachen. Rietje vond het vervelend, om uitgelachen te worden, maar nu vader lachte, vader, die ze al in zoo lang niet had zien lachen, nu was het niet erg. Nu was het bijna prettig. Ja, bijna, zie je! Niet heelemaal, want Rietje had begrepen, dat vader haar te klein en natuúrlijk te bang vond. Vader was wel eens boos geweest over haar bangheid. Vader had vaak gezegd, dat ze dapperder moest zijn. Vader wou graag, dat ze groot en flink was. Hij noemde haar meestal Rie, terwijl ieder ander „Rietje" bleef zeggen. Als móeder „Rietje" zei, was dat wel leuk, maar door den meester op school zou ze liever „Rie" genoemd worden. Stien werd vroeger ook „Stientje" genoemd, maar nu nooit meer.

„Je moet aan den meester vragen, of hij je „Rie" wil noemen," had vader gezegd, toen ze er thuis eens over sprak.

Dat was natuurlijk een grapje. Vader wist best, dat Rietje dit nóóit zou durven.

Vader dacht zeker ook, dat ze niet op kleine kinderen zou durven passen, maar dat had hij mis. Dát zou ze best durven, vooral wanneer ze er geld voor vader en moeder mee verdienen kon.

Maar ze wist niemand, die haar noodig had. Ze wist ook niet op welke andere wijze ze vader en moeder zou kunnen helpen.

En nu vooral zou ze zoo graag iets verdiend hebben. 't Moest Sinterklaas worden en — moeder had gezegd, dat ze dit jaar niets zouden krijgen. Er was geen geld voor.

O, wat vréelijk! Niet voor haarzelf, ook niet voor de jongens, want zij hadden op school altijd een Sinterklaasfeestje. Zij kregen dáár wel wat. Nee, voor Beppie was het zoo verschrikkelijk. Beppie hoorde alle kinderen er over praten en die arme Beppie zou zelf niets krijgen?

Ze konden wat voor haar bewaren, zei moeder. Dat zouden ze wel doen ook. Rietje nam zich voor, zelf niets op te eten, maar alles voor Beppie mee te nemen. Toch was dat lang niet zoo leuk, als dat het kleine ding iets in haar schoentje zou vinden. Ze speelde altijd met een meisje van de burens en dát kind mocht haar schoen zetten, dát kind zou wèl wat krijgen. Beppie had het er telkens over. En Beppie was nog te klein om te begrijpen, waarom de goede Sint dit jaar hùn deur voorbij zou gaan.

„Wat jullie voor haar bewaren, zullen we in haar schoentje stoppen,” had moeder gezegd.

„Als de jongens dan hun mond maar houden en ook maar goed wat meebrengen,” had Rietje geantwoord.

„Dat zullen ze wel,” had moeder gezegd.

Rietje hoopte het. Als Beppie enkel het hare kreeg, was het de moeite niet. Een paar koekjes, een paar suikerbeestjes, een handje pepernoten, och, dat buurkind kreeg natuurlijk veel meer.

O, die Rietje zou toch zóó graag geld hebben, om iets voor haar zusje te kunnen koopen.

Zou ze er om bidden? Zou ze er om mógen bidden?

Ze wist het niet. Ze geloofde ook niet, dat het veel helpen zou. Ze had al zoo vaak gebeden of vader weer werk mocht krijgen, ja en nõg vaker had ze gevraagd

of ze wat moediger mocht worden, maar verhoord was ze nog nooit. Och nee, bidden zou ze er maar niet om. 't Gaf tòch niet.

2. BIDDEN, VERTROUWEN EN JE BEST DOEN

„Nog één weekje, nog één weekje,” juichte Bram „Vermeer op een Dinsdagmiddag.

Ja, nog één weekje, dan zou het de vijfde December zijn.

„Je zult zien, dat wij van de derde klas met niks een beurt krijgen,” bromde Wim. „Die Sinterklazen letten enkel maar op de kleine kinderen.”

„En jij bent ook al zoo verschrikkelijk groot, hè jongen?” zei moeder.

„Nou, van onze klassen toch wel zoowat de grootste,” antwoordde Wim. „U weet wel, we zitten met drie klassen in één lokaal als het Sinterklaas is. Dan zijn die van de derde toch de grootsten, hè?”

„Dan ben ik een van de kleinsten,” schoot het Rietje te binnen en ze schrok.

't Was precies zooals Wim zei. Hoewel de school drie lokalen had, werden de kinderen met Sinterklaas altijd in twee geplaatst. In 't eene lokaal zaten dan de eerste, tweede en derde klas, in 't andere de overige klassen. In 't leege lokaal stond natuurlijk al het lekkers en daar zou de Sint zijn mooie pakje wel moeten aantrekken. Rietje zat in de vierde klas. Zij behoorde dus bij de kleinsten in dat lokaal. En — ja, de Sint bemoeide zich met de kleinsten altijd het meest. Die moesten bij hem komen, daar praatte hij mee, die moesten hem een hand geven en soms zwarte Piet ook.

„Die Sinterklazen letten enkel maar op de kleine kinderen.”

Zooiets vreeslijks was Rietje nog nooit overkomen. Toen ze in de eerste klas zat, was ze met Sinterklaas juist ziek geweest, in de tweede had ze heel achteraan

gezetten, in de derde had ze er zelfs niet aan gedacht, dat Sint háár bij zich zou kunnen roepen, maar nu ze in de vierde zat. . . .

Ze zou probeeren weg te kruipen achter de rug van Annie Bakker. Die had nogal een flinke rug. Fijn, dat die vóór haar zat.

Rietje at deze middag nog langzamer van haar bruine boonen dan anders. Vader had al een paar keer gezegd: „éten, Rie,” maar, toen de anderen klaar waren, had Rietje haar bord nog half vol.

„Kindje, éét toch,” zei moeder. Ze móést haar bord leeg eten, wist ze en vlùg ook. Ze propde de boonen dus zoo gauw ze kon in haar mond, zat te kauwen en te slikken, zoo goed haar mogelijk was.

Moeder keek haar aan met bezorgde blik. Rietje zag zoo bleek de laatste tijd en 't was of ze heelemaal niet meer groeide. Wim, die anderhalf jaar jonger was, woog vijf pond meer dan zij en was al even groot. Och, die Rietje zat ook veel te veel in huis: Ze speelde nooit met kinderen van haar leeftijd. Dat was niet goed en dus zei moeder, toen het eten afgelopen was: „Rietje, zou je nou niet eens afspreken met Stien, dat je morgen bij haar kwam?”

„Och nee, moeder,” zei Rietje.

„Ja, kindje, ik zou het maar doen. 't Is heelemaal niet aardig, dat je nooit meer naar haar toegaat. Vraag maar of ze je morgen bij zich hebben wil en of ze dan volgende week weer bij jou komt.”

Dat laatste stond Rietje best aan. Ja, als Stien weer eens hier was, dàt zou leuk zijn. Morgen moest zij dan maar naar háár gaan.

„Dus je doet het, hè Rietje,” zei moeder nog, terwijl ze de deur uitstapte.

„Ja, moeder,” was het antwoord.

't Zou nu stellig gebeuren en, toen Rietje bij school was, liep ze een eindje door, in de hoop het Stien vóór schooltijd nog te kunnen vragen. Als ze nu maar alleen was. In de schoolgang bij het binnenkomen waren er stellig anderen bij en het te vragen, terwijl ze al in 't lokaal waren, durfde Rietje niet. Nee hoor, praten in school deed ze niet. Moest de mééster het eens zien. Deze was tòch zoo streng.

Ah, daar kwam Stien aan, máár — met een paar andere meisjes. Jammer!

Stien had Rietje ook gezien en liet ineens de anderen in de steek, holde naar Rietje en zei: „Wat ben jìj vroeg, zeg!”

„Ja, ik wou”

„Meid, hoor eens,” viel Stien haar in de rede, „ik wéét wat. Ja, ik weet wat èrg leuks. Eigenlijk mag ik het niet vertellen, maar jìj zegt het tòch tegen niemand, hè?”

„Nee,” zei Rietje, die door Stiens vlug gebabbel heelemaal vergat, dat zijzelf iets te zeggen had.

„Nou zeg, moet je hooren, maar vást niet vertellen hoor, want ik zeg het tegen jou alleen, nou zeg, onze Frans moet Sinterklaas zijn.”

„Bij jullie thuis?” vroeg Rietje.

„Wel nee, kind, dacht je, dat we thuis zooiets nog uithaalden? Vroeger wel, toen ik nog klein was en het echt geloofde, maar nóú niet meer, nee zeg, Frans komt op school!”

„Hè-è-è?” riep Rietje ontzet.

„Schreeuw niet zoo,” deed Stien angstig. „Denk er aan, dat niemand het weten mag. O meid, hij zal het zoo leuk doen. Hij kan zoo goed voordragen ook. En dan zet hij een stem, o, om je slap te lachen. En Kees Bongers is zwarte Piet. Die was het verleden jaar ook, weet je wel? En toen was die jongen van Burghout Sinterklaas, maar die deed het niks mooi, iedereen wist dadelijk dat hij het was. Je zult eens zien, hoe onze Frans het doet, o, niemand komt er achter, dat hij het is.”

Stien babbelde door, tot de schoolbel ging. Toen had Rietje nòg niet gezegd, dat ze de volgende dag komen wou. Nee, ze had het niet gezegd en ze zóú het niet zeggen ook. Ze gíng niet. O nee, nù deed ze het niet. Die Frans, die akelige jongen, kon wel weer gaan plagen en hij zou natuurlijk alles onthouden, wat ze deed en zei en dan ging hij misschien, als hij voor Sint speelde, haar daarover spreken. Hij zou het fijn vinden, haar dan eens ècht te plagen, haar voor de mal te houden, zooals hij dat zoo vaak deed. Nee, nee, vóór het Sinterklaasfeest gíng ze niet naar Stien, o nee, vást niet.

Nog harder dan anders holde ze om vier uur naar huis. Ze móést eerder thuis zijn dan de broertjes. Ze moest moeder vertellen, dat ze niet ging en vragen, of moeder er niet over sprak, waar de jongens bij waren. Stien had wel gezegd, dat ze het aan niemand mocht vertellen, maar zij had dan ook maar niets moeten zeggen. Aan je moeder mocht je àlles vertellen, ja àlles en die babbelde er tòch niet over. Als Stien een

keer vroeg óf ze het aan niemand verteld had, zou ze eerlijk zeggen, dat moeder het wist.

Moeder was alleen in de kamer, toen Rietje thuiskwam. Trof dat even?

„Moeder, ik ga morgen niet naar Stien, hoor,” hijgde ze. „’t Kan niet, moeder, heusch niet.”

„Dag Rietje,” zei moeder.

„O, dag moeder, ja ziet u, ik, ik was”

„Ga nou eerst eens rustig zitten, kindje,” zei moeder.

„Ja moeder, maar — maar ik moet u wat vertellen, ’t is iets, dat niemand weten mag. U vertelt het toch aan niemand, hè?”

Moeder zette een bedenkelijk gezicht. Ze zei: „Mag vader het ook niet weten?”

„Als hij het dan maar aan niemand anders vertelt,” zei Rietje een beetje verdrietig. ’t Was toch eigenlijk niet goed, over te vertellen, wat Stien gezegd had, maar voor je vader en moeder mocht je toch geen geheimen hebben?

„’t Lijkt wel, of je me iets héél verschrikkelijks te zeggen hebt?” zei moeder.

„’t Is ook verschrikkelijk,” zuchtte Rietje. „Frans de Haas moet Sinterklaas zijn. Stien heeft het me verteld, maar ik mag het aan niemand zeggen. U vertelt het toch niet, hè moeder en vader zal het toch ook niet doen?”

Een glimlachje trok over moeders bleek gezicht, terwijl ze zei: „Nee hoor, me kind, dat geheim zullen we wel bewaren. Maar waarom ben je nu zoo van streek? Hij zal je toch niet opeten? Je kijkt hem morgen maar

eens vriendelijk aan, dan krijg je vast een heele boel van hem."

„O moeder, nee, ik ga niet naar Stien," riep Rietje verschrikt.

„Kan ze je niet hebben?"

„'k Heb het niet gevraagd. 'k Wou het net gaan zeggen en toen begon zij dat te vertellen. Ze vertelde het aan mij alleen!"

„Ze schijnt dan van jou toch erg veel te houden," zei moeder. „Ik vind, om je de waarheid te zeggen, dat ze het aan jou ook niet had mogen vertellen. Er zal haar wel geboden zijn te zwijgen."

„Ja, maar ze weet wel, dat ik het toch niet verder vertel."

„Ze vertrouwt je dus, ze beschouwt je nog altijd als haar vriendinnetje, al kijk je nooit meer naar haar om. 'k Zou nou morgen maar gaan."

„En dan weer door dien jongen geplaagd worden zeker," pruilde Rietje. „Dan zegt hij weer „bibberbeestje" en dan zegt hij het misschien volgende week in school ook."

„Dat doet hij stellig niet," antwoordde moeder. „Geen sprake van, dat hij zóóiets in school zal zeggen. En als hij het thuis zegt, dan lach je er maar eens hartelijk om, dan toon je, dat hij het mis heeft, dat je heusch geen bibberbeestje bent."

„Moeder, echt, ik durf niet, o moeder, laat me toch thuis blijven," riep Rietje en barstte in tranen uit.

„Kindlief, 't is voor jezelf, dat ik je eens naar Stien wil hebben," zuchtte moeder. „'k Wou toch zoo graag, dat je eindelijk eens wat flinker werdt. Je zegt

dikwijls, dat je zoo graag iets voor ons zoudt willen doen, maar ik verzeker je, dat je, als je eens wat dapperder werd, ons daarmee een héél groot plezier zou doen."

„Ik wil wel, moeder, maar ik kàn niet."

„Bid je er nog wel eens om, Rie?"

Daar kwam geen antwoord op.

„Bidt Rietje er niet meer om, of de Heere wil geven, dat ze die bangheid kwijtraakt?" vroeg moeder weer.

„'t Geeft tòch niet," kwam het zacht er uit.

„Hoe wéét je dat?"

„'t Is — 't is toch nog nooit gebeurd?"

„Maar mijn meiske weet toch wel, dat er in de bijbel staat: bidt zonder ophouden?"

Ja, dat wist Rietje wel.

„Al laat de Heere ons eens lang wachten, toch moeten we doorgaan met bidden, we mógen dat, want Hij zegt het in Zijn Woord. Maar in dat Woord staat ook: Bid en werk. Als jij bidt, om van je bangheid verlost te worden, moet je vertrouwen, dat de Heere je helpen wil en zelf je best doen, flink te zijn. Als er dan eens iets is, laten we zeggen: als de meester je voor de klas roept, om een som op het bord uit te rekenen, dan moet je niet denken: o, dat dèrf ik niet, nee, dan moet je gelooven dat de Heere met je is. We hebben Hem bij alles noodig, bij het kleine zoowel als bij het groote en Hij zàl ons helpen. Je moet dan in zoo'n geval met je hart vragen: „Heere, help me," en gelijk vertrouwen, dat de Heere het doen zal. 't Zàl je dan gelukken en een volgende maal ben je al minder bang, een volgende maal wéér minder. Heusch, als je bidt en op

den Heer vertrouwt zùl je flinker worden. Als je bidt, maar tegelijkertijd denkt: ik zal tòch wel niet verhoord worden, dan is je bidden niet goed. Bidden, vertrouwen en zelf meewerken, Rietje, dàt moet je. Zelf meewerken is in dit geval: morgenmiddag naar Stien gaan. Geloof je dat ook niet?"

„Ja, moeder, maar — ik heb het haar nu niet gevraagd.”

„Dan vraag je het morgenochtend,” zei moeder. Rietje beloofde, dit te zullen doen.

Die avond bad ze met heel haar hart en de volgende morgen vroeg ze werkelijk aan Stien, of die goed vond, dat ze 's middags kwam. Ze wóú nu dapper zijn.

Stien moest evenwel met haar moeder naar de stad. 't Speet Rietje héúsch!

3. WAT ZOU HET WORDEN?

„'t **W**ordt zóó leuk, 't wordt zóó leuk, o, het wordt véél echter dan ànders,” vertelde Stien elke dag weer.

Rietje vond het fijn, dat Stien nu haar telkens een eind tegemoet kwam en zich in het vrije kwartier met haar alleen bemoeide. Moeder had gelijk, 't was een aardig meisje en 't was toch wel erg prettig zoo'n vriendinnetje te hebben. Met Stien durfde ze gerust over alles te praten, aan Stien vertelde ze op een keer ook, dat ze zoo graag wat verdienen wou.

„Verdienen?” deed Stien verwonderd. „Hoe kan nou een meisje wat verdienen?”

„Nee, 't kan niet,” zei Rietje, „maar dat vind ik zoo erg. Ik zou zoo graag wat geld aan vader en moeder geven. Als ik maar ergens mocht oppassen of voor iemand boodschappen mocht doen.”

„Net of je dáár zooveel mee verdient,” deed Stien minachtend. „Ik deed vroeger wel eens boodschappen voor juffrouw Schouten, maar dacht je, dat ik daar zooveel voor kreeg? Ze gaf me een koekje of een appel, maar nooit geld. Ik zou ook geen geld mogen aanpakken,” voegde ze er bij.

„Ik vroeger ook niet, toen mijn vader nog werk had,” antwoordde Rietje, „maar nou zou het wel mogen, hoor!”

„Och kind, als ze je geld geven is het nòg niet veel,” merkte Stien wijsneuzig op. „Je krijgt dan een cent, of, als je erg veel moet doen een stuiver. Maar voor een stuiver laten ze je vast een heele middag loopen.”

„Dat zou ik best willen,” zei Rietje. „Weet jij niet iemand, die erg veel boodschappen te doen heeft?”

„Nee, niemand!”

„Jammer!”

„Net of je vader en moeder zooveel aan een stuiver hebben,” zei Stien. „Je koopt er nogal wat voor.”

„Maar ik zou zoo graag wat voor Beppie willen koopen,” kwam het nu zacht van Rietje's lippen. „Bij Bruinsma hebben ze zulke leuke poppetjes van suiker en die kosten vijf cent.”

„Krijgt Beppie dan ook niks?” Dàt vond Stien toch wel erg. Rietje had al eens gezegd: „Wij krijgen niets, omdat vader geen werk heeft,” maar dat zoo'n lief

„Er komt deze keer een verrassing bij.”

klein kindje als Beppie ook niets zou krijgen, héélemaal niets, dàt had Stien niet gedacht.

„Ik bewaar alles wat ik op school krijg voor haar,” zei Rietje, „en de jongens zullen ook wat bewaren.”

„Hoor eens,” antwoordde Stien, terwijl ze vertrouwelijk haar arm om Rietjes schouder sloeg. „Er komt deze keer een verrassing bij en die kan je misschien ook wel voor Beppie krijgen.”

„Een verrassing? Wat dan?”

„Nee, dat zeg ik niet. Dan is het geen verrassing meer.”

„Hè, toe, 'k zal er niks van oververtellen.”

„Dat Frans Sinterklaas moest zijn, heb je ook al verteld.”

„Enkel aan moeder, dat weet je wel. En die praat er niet over. Jij vertelt toch ook alles aan je moeder?”

„Nou ja, 'k ben er ook niet boos om, maar dit zeg ik toch niet.”

Rietje vond het erg jammer, maar, toen ze er met moeder over praatte, zei die: „Stien heeft groot gelijk, dat ze haar mond houdt. Ze heeft je al veel te veel verteld, vind ik. En als je alles van te voren al weet, is er niets geen aardigheid meer aan.”

Dat was waar en dus wachtte Rietje maar af, wat het worden zou.

Wat ging zoo'n week toch langzaam. 't Was, of er nooit een eind aan kwam. Eindelijk was het Zondag, eindelijk werd het Maandag. Nu het zoo heel dichtbij was, kwam bij Rietje de angst weer boven.

Och, dat het nu net die Frans de Haas moest zijn.

Och, dat ze nu net in de vierde klas moest zitten!

Ze probeerde 's Maandagsavonds net zoo druk en vroolijk te doen als de jongens, maar moeder zag wel, dat die vroolijkheid niet heelemaal echt was. Rietje zou het vervelend vinden, als ze wist, hoe moeder dit gemerkt had en dus zei moeder er niets van. Ze zei alleen: „mòrgen om deze tijd, hè Riet? Dan is het feest voorbij, maar dan heb je fijn het lekkers thuis.”

„Ja,” zei Rietje en nu was ze ècht blij.

„Dapper meiske zijn, hoor,” fluisterde moeder haar nog in toen ze al in bed lag en moeder, als altijd, haar er zoo fijn kwam instoppen.

„Ja, moeder,” antwoordde ze.

„En je vergeet niet, wat we verleden week besproken hebben, hè?”

„Nee, moeder.”

„Bidden, op den Heer vertrouwen en je best doen, hè Rietepiet?”

„Ja moeder,” zei ze weer en kneep eens stijf in moeders hand.

„Slaap nou maar lekker, hoor,” zei moeder nog en ging toen naar beneden.

Erg gauw sliep Rietje niet, maar 't was toch niet van angst, dat ze zoo lang wakker lag. 't Was meer, dat ze zooveel te denken had.

Wat zouden ze krijgen? En wat zou de verrassing zijn? Zouden ze met die hoogere klassen samen ook Sinterklaasversjes moeten zingen? Zouden die grooten dat niet te kinderachtig vinden?

Hoe zou die Frans de Haas het doen? Zou hij het héusch zoo goed kunnen? Stien schepte altijd op over dien broer. Nou, 't was nogal wat, zoo'n plagerige, vervelende jongen. Zou hij — zou hij kinderen bij zich laten komen? Zou hij háár roepen?

Nee, nee, ze was niet bang, ze wóú niet bang zijn. Als je gebeden had, behoefde je immers niet bang te zijn? En ze zou goed wegkruipen achter die dikke Annie en als hij dan tòch zei: dat meisje uit de derde bank moet komen, dan zou ze Stien een duwtje geven en zachtjes zeggen: toe, ga jìj. Stien zou wel gráág gaan. En zoo'n Sinterklaas noemde natuurlijk nooit je naam. Dat kon hij niet, omdat hij moest doen, of hij je naam niet wist.

Rietje droomde van de breede rug van Annie, die zóó

breed was, dat ze de heele bank noodig had. En toen kwam de Sint en die wou achter die rug om kijken en toen dook Rietje weg en toen keek die Sint aan de andere kant en toen — werd Rietje wakker van de schrik. Gelukkig, 't was maar een droom! Als je droomde dat iets akelig was, viel het juist mee, dat had ze wel eens eerder ondervonden. Zoo zou het nu ook gaan. 't Zou erg leuk worden en de Sint zou heelemaal niet naar haar kijken en ze zou een heele boel krijgen.

Vervuld van dié gedachten ging ze de volgende morgen naar school. Stien vertelde haar nog eens, zeker wel voor de honderdste maal, dat het eenig worden zou, de andere kinderen babbelden er ook zoo gezellig over, zelfs in school werd er een beetje over gepraat en de meester deed maar, of hij niets merkte. De meester begreep wel, dat ze vandaag niet zoo stil konden zijn als anders, dat ze vandaag ook niet zoo goed konden leeren.

Jan van der Steen, die durfal, zei: „Meester, bent u vanmiddag Sinterklaas?”

„Jij bent zeker bang, dat je niets zult krijgen, hè,” grapte de meester terug. „Daar had je kans van, mannetje, als ik Sinterklaas was.”

„Ze weten het lekker geen van allen,” fluisterde Stien en Rietje vond het maar wat fijn, dat zij het wèl wist. „Kom je vanmiddag vroeg?” zei Stien, toen ze om twaalf uur naar huis gingen.

Rietje beloofde het.

4. JAMMER!

Nu was er dan de langverwachte middag. Al vroeg was de speelplaats vol drukke, vroolijke jongens en meisjes. Vandaag was natuurlijk niemand laat.

Bij het binnenkomen was eerst alles heel gewoon. Ze gingen allemaal in hun eigen lokaal op hun eigen plaats zitten. Maar lang zaten de kinderen van de derde en vierde klas daar niet. Toen er gezongen en gebeden was, keek hun meester even in de andere lokalen en al gauw kregen ze te hooren: „derde klas naar de kleintjes, vierde klas naar de grooten.”

Netjes gingen ze naast de banken staan en toen meester begon te tellen: een-twee, een-twee, marcheerden ze weg.

In 't lokaal van de grooten was een bankenrij vrijgemaakt voor de gasten. De anderen zaten allemaal met z'n drieën en ook de vierde klas moest zoo gaan zitten. Natuurlijk, anders zou er geen plaats genoeg wezen.

„Nu gaan we eerst maar eens een beetje zingen,” zei de meester.

Zingen was leuk, maar Stien fluisterde Rietje in: „als we nu nièt hoefden te zingen, konden we nog wat hooren. Reken maar, dat Frans nou binnenkomt.”

Rietje gaf geen antwoord. Ze was al niet meer zoo erg op haar gemak, hier bij al die grooten. Bovendien zat Annie Bakker bij haar en Stien in de bank, zoodat er geen sprake was van achter haar rug weg te schuilen.

Zoo akelig vooraan zaten ze nu, in de tweede bank. Ze wou, dat alles maar voorbij was.

Van harte meezingen deed ze niet. Ze moest maar denken aan wat nu in haar eigen lokaal gebeurde. Daar trok die Frans de Haas het Sinterklaaspak aan, dan ging hij naar de kleintjes en dan kwam hij hier. O, als hij nou tòch eens „bibberbeestje” zei, als hij nou eens wou, dat ze Zwarte Piet een hand gaf, o, vreeslijk zou dat zijn.

Toen ze een poosje gezongen hadden, vroeg de meester, wat ze nu liever deden, sommen maken of luisteren naar een verhaal. Natuurlijk kozen ze géén sommen. Vertellen was veel en veel leuker.

Meester ging dus vertellen. Hij vertelde zóó mooi, dat de meeste kinderen een en al aandacht waren.

Maar Rietje luisterde niet. Tenminste niet naar den meester. Rietje zat zich in te spannen, om iets te hooren uit het lokaal, waar nu de Sinterklaaspret in volle gang was. Ze hoorde telkens lachen, ze hoorde nu en dan zingen, maar dat klonk erg zacht. Vreemd. Er was wel een leeg lokaal tusschenin, maar het lachen klonk toch veel harder. Rietje hoopte maar, dat de Sint heel lang bij de kleintjes bleef, en dat hij voor hèn weinig tijd had.

't Scheen, dat haar wensch vervuld werd, want de klok in de gang had al lang drie uur geslagen en nog steeds verscheen er geen Sint.

De meester keek eens op zijn horloge. Zijn vertelling was uit. Hij vond ook, dat de Sint lang wegbleef, dat kon je wel merken.

„Zeg jongens,” zei hij, „wat zullen we zingen, als Sinterklaas binnenkomt?”

„Er zaten zeven kikkertjes,” zei een grappenmaker.

„Dat mag jij straks alleen voor hem zingen, baasje,” beloofde meester.

„k Durf best,” zei de jongen lachend.

„De vierde klas is op het oogenblik op visite bij ons,” zei meester nu, „en je gasten moet je beleefd behandelen, hè? Daarom zou ik zeggen: laten zij maar kiezen, wat we zingen moeten. Nou, jongens, wat denken jullie er van?”

„Zie de maan schijnt door de boomen,” zei er een.

„Zie ginds komt de stoomboot uit Spanje weer aan,” koos een ander.

„Sinterklaasje, kom maar binnen met je knecht,” zei Stien.

„Hè, ja,” riepen sommigen.

„Nee, zoo flauw,” zeiden anderen.

„Meeste stemmen gelden,” zei de meester. „Steek je vinger op, als je „Zie-de-maan-schijnt” wilt.”

Er kwamen wat vingers; ook voor de „stoomboot uit Spanje” werden een aantal vingers opgestoken, maar de meeste kwamen voor „Sinterklaasje, kom maar binnen met je knecht” en zoo zou het dàt zijn, al vonden de grooten het ook flauw. Meester zei, dat degenen, die het te kinderachtig vonden, dan niet mee hoefden te doen, maar toen het groote oogenblik dáár was, waren er maar een paar die zwegen.

Het groote oogenblik!

Een bons op de deur, het teeken van met zingen te beginnen, meester ging opendoen en, terwijl uit meer

dan zestig kelen het versje schalde, stapte de bisschop statig het lokaal binnen, gevolgd door zwarte Piet, die krom liep van de zware zak op zijn rug. Met een „hè, hè,” zette hij die op de grond.

Rietje zong niet, Rietje kon geen oog afhouden van dien langen, statigen Sint. Was dat nou heusch Frans de Haas?

„Dag, kinderen,” zei hij met een zóó deftige oudeheeren-stem, dat ze er heelemaal niets meer van begreep. Aan het bulderend „dag Sinterklaas”, deed ze niet mee.

„Hoe vind je 'm?” fluisterde Stien.

„Is-tie dat nou heusch?” vroeg Rietje vrij onnoozel.

„Natúúrlijk,” lachte Stien.

De Sint was ondertusschen al aan het redeneeren. Hij vroeg den meester, of de „jongetjes” en „meisjes” nogal goed leerden, nogal goed oppasten, nou ja, dat was zoowat hetzelfde als wat er andere jaren gezegd werd. Maar die stem! En wat zwaaide die Sint met zijn armen. 't Was of hij wou gaan vliegen.

„Zitten ze altijd zoo kalm, meester?” vroeg de Sint.

„Nòg kalmer soms, Sint Nicolaas,” zei meester.

„En ze zijn zeker op z'n allerkalmst als ik Piet pepernoten laat strooien, hè meester?”

„Ik zou zeggen, probeer u het eens, Sint Nicolaas,” antwoordde de meester weer.

„Dan maar een beetje plaats maken,” vond de Sint.

De bankenrijen werden twee aan twee tegen elkaar geschoven, zoodat in 't midden een groote ruimte kwam. De zak van Piet werd losgemaakt en nu begon

de pret. Ze mochten niet allemaal tegelijk grabbelen, rij voor rij mochten ze komen en toonen, hoe vlug ze waren. 't Was een gejoel en gegier van belang. Piet strooide, Sint strooide voor degenen die niet handig genoeg waren om hun deel binnen te halen nog eens extra, de meester hielp ook mee, zoodat zelfs een meisje als Rietje er goed wat kreeg. Als Rietje tusschen die wilde jongens in ze had moeten bemachtigen, zou ze er zeker niet veel gekregen hebben, maar nu had zij er zooveel, dat zij ze bijna niet bergen kon. Omdat ze zoo'n massa had, at ze er ook maar een paar op. Fijn waren ze. Ze zou best, net als de anderen, ze bij handen vol willen eten, maar dat deed ze niet. Nee, Beppie moest ze hebben, moeder moest ze proeven en misschien lustte vader ze ook wel.

Toen het strooien afgelopen was, moesten ze weer gaan zitten en nog eens zingen. Gelukkig voor de grooten, hoefden dat niet allemaal Sinterklaasversjes te zijn. De Sint zei, dat hij ook wel eens graag wat anders hoorde.

„Ziet u, meester,” bromde hij, „zij zingen overal van de maan, die door de boomen schijnt, maar wáár ze die maan zien, snap ik niet. Ik heb er gisteravond zóó naar gezocht, dat ik ten slotte in een moddersloot terecht kwam. Slooten hebben jullie in Holland bij de vleet, maar een maan bezitten jullie niet.”

„Nou, en òf,” riep een heel brutale.

„Piet, haal dien jongen eens hier. Hij zal ons de maan laten zien,” zei Sint.

De jongen kwam, lachte nog, trok er zich niets van aan. Sint onderhield hem over zijn brutaliteit, hij

De jongen kwam, lachte nog

kreeg van Piet een paar tikken voor de broek en kon toen weer gaan zitten.

Nadat ze een paar versjes gezongen hadden, kregen ze weer wat te snoepen. Nu waren het borstplaatjes en toen ze die gehad hadden, kregen ze nog chocoladebeesten. Heusch geen kleine, hoor! Rietje had een fijne olifant met een lange slurf en een leeuw en een koe. En ze had zes borstplaatjes gekregen. Fijn om zooveel mee te kunnen brengen.

„'t Mooiste komt nog,” vertelde Stien zachtjes.

Zou er dan nòg meer komen?

„Meester,” zei de Sint, „als die kinderen eens een minuut stil willen zitten, zal ik ze wat vertellen.”

„Hooren jullie het, jongens en meisjes?” riep de meester.

Nou, òf ze het hoorden. Ze waren direct allemaal stil.

„Jullie hebt nou al een heele boel van me gekregen, hè,” begon Sinterklaas. „Jullie hebt al net zooveel gehad als ik jullie andere jaren gaf. Maar nu voor deze keer krijgen jullie nòg wat. Dat komt, omdat ik van 't jaar bij sommigen van jullie niets thuis kan brengen. 't Is zoo'n rare tijd, hè, dat weten jullie ook wel. Nou, ik heb dan voor ditmaal nòg iets aan jullie te geven. Piet, ga jij dat eens halen.”

Piet ging naar het andere lokaal en, geholpen door twee meesters, bracht hij een groote kist binnen.

„Maak open,” zei Sint. Piet deed het èn — stak een groote taai-taai pop in de hoogte.

„O-o-o-o!” werd er geroepen.

Weer dook Piet in de kist, weer haalde hij een pop voor de dag, maar zoo groot als diè was. . . .

„Extra voor jullie gebakken,” zei Sint. „De Spaansche bakker kan het, hè? Nou, van die erg groote zijn er voor elke klas twee, een voor de jongens en een voor de meisjes. Zoo'n groote moet verdiend worden, hoor! En al wie geen groote krijgt, krijgt een andere. Die zijn óók niet klein, hè?”

„Nee, die zijn óók reusachtig,” zei een meisje uit de zesde klas.

„Ja, dat zijn reusjes,” zei de Sint, „en die andere zijn reuzen.

Maar we moeten voortmaken, want het loopt al naar vieren, zie ik. Als nou de meester eens voor elke klas een cijfersom wil opschrijven, moeten jullie daar je krachten op beproeven. Ik houd erg van goede rekenaars. Het eerste meisje, dat de som af en goed heeft, krijgt zoo'n groote en de eerste jongen ook.”

„Dat win jìj natuurlijk,” zei Stien.

Ja, Rietje kon verbazend goed cijferen. Ze vergiste zich bijna nooit en was gewoonlijk klaar, als de rest van de klas nog nauwelijks halverwegen was! Vlug begon ze dus. Eerst drie groote getallen met elkaar vermenigvuldigen, uitkomst deelen door 625. Niets moeilijk, hoor!

Rietje cijferde en cijferde, ja, hij kwam uit.

Nu moest ze dus haar vinger opsteken en zeggen, dat ze klaar was. O, maar de meesters stonden juist met den Sint te praten, nu kòn ze toch haar vinger niet opsteken? Nee, nou durfde ze niet. Die meester van de vijfde en zesde klas had daar straks al zoo naar haar gekeken. Och, en als die Frans dan eens zei: „Zoo bibberbeestje, ben je klaar,” wat zóúden die meesters

dan lachen. Net iets voor hem, om dat nu te zeggen. Hij was aldoor al zoo grappig geweest en vond het natuurlijk fijn, als er om hem gelachen werd. Kwam hij nou maar eens deze kant uit. Of keek de meester, haar eigen meester, maar eens. Ze keken geen van drieën. Ze praatten maar en lachen dat ze deden. . . . Van dien Frans kon je het natuurlijk niet merken, of hij lachte, doordat hij een mombakkes op had, maar die meesters schudden gewoon. O, als. . . .

„Klaar. Heb jìj hem nog niet uit?” zei eensklaps Stien.
„Ja, al lang.”

„Meid, zèg het dan toch.”

„Ze kijken heel deze kant niet uit, ze zien het tòch niet, als ik mijn vinger opsteek.”

„Nou, roep dan gewoon, dat je hem af hebt. Zeg dan: „meester, 'k heb hem af, als je het niet aan hèm wilt zeggen.”

„Nee, nee,” deed Rietje angstig.

„Zal ik het dan zeggen voor je?”

„Och, zeg het maar voor jezelf. Je bent toch ook klaar.”

„Maar jìj was eerder klaar.”

„Nou, 't geeft niet, en”. . . .

„Af,” riep Gré Dijkers.

Meester en Sint kwamen samen aangestapt, bekeken de som, gaven Gré een pluimpje.

„Rietje Vermeer had ze het eerst af,” riep toen Stien.

„Dan had ze het moeten zeggen,” zei meester.

„Ja, dat zei ik ook, maar ze durfde niet en ik heb hem ook af en”. . . .

„Geen duizend „ens”, Stien! Best mogelijk, dat jullie

gelijk klaar waren, maar Gré heeft haar som het eerst laten zien en háár komt de prijs toe, vindt u ook niet, Sint Nicolaas?"

„Tja,” zei de Sint, „wie het eerst komt, het eerst maalt,” zegt het spreekwoord.

„Gemeen,” mopperde Stien, toen de heeren verder gegaan waren, omdat èn in de vijfde èn in de zesde klas geroepen werd, dat de som af was.

„Nou ja, die andere poppen zijn toch óók groot,” zei Rietje.

„Och, jìj,” deed Stien boos, „jij bent een groote sukkel. Ik ben mal geweest, dat ik op je wachtte. Jij met je gezeur. Jij durft ook niks. Had ik maar geroepen, toen mijn som af was, dan had ik de groote gehad. Akelig kind, ik liet het, omdat jij zoo graag wat aan je zusje geven wou. Je hebt nogal wat voor je zusje over, jìj.”

Rietje vocht met haar tranen. Nou was Stien nog boos op de koop toe. O, wat akelig. Mocht ze maar weg. De laagste klassen waren al vertrokken. Gelukkig, nu waren hier ook al de sommen af.

Ja, ze waren af. De reuzen waren uitgedeeld, de reusjes werden vlug rondgegeven, nu was de pret voorbij. De pret?

Daarvan zag je bij Rietje niets.

5. DAT MAAR STILHOUDEN

De jongens waren al binnen, toen Rietje thuiskwam. Ze zaten met vader in de kamer en vertelden druk, maar vader zei niet veel.

„Wat een leuke Sint was het, hè, Riet,” riep Wim.

„Ja,” antwoordde Rietje en, om er maar gauw af te zijn, vroeg ze: „hebben jullie ook alles bewaard?”

Dat maakte de drukke jongens stil. Nee, zij hadden nièt alles bewaard. Bram behalve zijn taaitaipop maar twee borstplaatjes en één chocoladebeest, Wim ook zijn pop, verder drie borstplaatjes en twee beesten, maar van het eene beest was de kop af.

„Bah, wat een snoepers,” zei Rietje. „Heelemaal geen pepernoten bewaard en de rest ook zoowat allemaal opgegeten.”

„Allemaal,” deed Wim verontwaardigd, „je bent niet wijs. Er waren bij ons wel jongens, die dadelijk van de pop begonnen te eten. Wij hebben daar nog geen stukje afgebroken.”

„Dat mócht je ook niet,” snibde Rietje.

„En jij moogt zoo leelijk niet doen,” zei vader. „Wat mankeert jou? Is dat terugkomen van een feest? Ik vind, dat de jongens een heele boel bewaard hebben, hoor! Bep hoeft niet àlles te hebben!”

„En waar is het jouwe?” zei Bram, naar Rietjes leege handen kijkend.

„Achter,” antwoordde Rietje en barstte meteen in tranen uit.

„Wat nou? Is er wat gebeurd?” vroeg vader.

„Zeker een standje van Sinterklaas gehad,” wijsgeerde Bram.

„Waar is moeder?” snikte Rietje.

„Moeder is niet thuis, maar ze zal wel gauw komen,” zei vader. „Droog nou je tranen maar, anders schrikt ze nog van je. Je moet niet zoo gauw huilen. Daar heb je toch geen reden voor, hè?”

Rietje schudde van neen en ging maar gauw naar het keukentje om haar lekkers te halen. Ze had het daar gelaten, omdat ze niet wou, dat Beppie er iets van zou zien, maar diè was bij de buren, begreep ze. Onder de kraan waschte ze haar betraande gezicht. Dat ze nou weer gehuild had! Vader vond dat niet prettig en de jongens lachten er om. Och, maar ze was ook zoo verdrietig thuisgekomen en ze had gehoopt, direct alles aan moeder te kunnen vertellen en nou wàs moeder er niet en nou had vader gebromd, omdat zij de jongens afsnauwde.

„Zeg Rie,” riep vader, „kom nou gauw. We zijn zoo nieuwsgierig en zoo bang, dat je alles opeet.”

Gelukkig, vader was niet meer boos. Nou maar gauw naar binnen.

„Wát een pepernoten,” riepen de jongens.

„Kind, heb je nou niets zelf gehouden?” zei vader, terwijl hij haar naar zich toetrok.

„Wel een paar pepernoten,” zei ze.

„’t Was toch niet noodig geweest, zóóveel mee te brengen,” zei vader.

„Ik wóú het graag,” antwoordde Rietje met een gezicht, dat straalde van blijdschap en trots. Vanmiddag hadden de jongens haar nog uitgelachen, omdat ze beslist de grootste van de drie katoenen zakjes mee wou nemen, maar nu lachten ze niet meer.

„k Had nooit gedacht, dat jij zoo goed grabbelen kon,” zei Wim spijtig. „Ik had er niet eens zooveel. De meester heeft je zeker geholpen net als bij ons de juffrouw de kleintjes.”

„Wel een beetje,” erkende Rietje, „maar 'k heb ook zelf gegrabbeld.”

„Eet nou maar wat op,” zei vader, doch daar wou ze niet van hooren. 't Moest alles in de kast geborgen worden, dan kon moeder het ook zien.

Vader haalde voor de jongens elk een bord, maar voor Rietje een schaalkje. Daar gingen eerst de pepernoten in, dan de borstplaatjes en de beesten, terwijl die fijne groote pop er bovenop gelegd werd.

„Hebben jullie ook moeten zingen?” vroeg Wim.

„Ja, natuurlijk,” zei Rietje.

„Nee, maar ik bedoel om een prijs.”

„Om een prijs?”

„Nou, bij jullie waren toch ook van die èrg groote poppen?”

„Ja, dat waren reuzen en dit reusjes,” antwoordde

Vader haalde voor de jongens elk een bord, maar voor Rietje een schaalkje.

Rietje en vroeg meteen aan vader, of moeder al lang weg was.

„Waar is ze toch?” vroeg Bram.

„Zeker wat gaan koopen,” zei Wim met een knip-oogje tegen Rietje.

„Moeder is niets gaan koopen, jongen! Stel je daar niets van voor,” zei vader. „We koopen alleen maar dingen, die we hard noodig hebben.”

„Gijs z'n vader is ook zonder werk en daar houden ze wèl Sinterklaas,” zei Wim spijtig.

„Zoo, dat kàn. Maar wij doen dat niet,” zei vader.

„Misschien dat jullie met Kerstmis een extraatje krijgen, maar vast beloven doe ik het niet. Laten we tevreden zijn, dat we nog elke dag te eten krijgen, dat we nog een warm bed hebben om in te slapen en kleren om aan te trekken. Er zijn genoeg mensen, die dat niét hebben, mensen en ook kinderen, die honger en kou lijden. Laten we God maar bidden, dat het met ons zoover nooit komt.”

„Kàn dat dan?” vroeg Bram, nu toch angstig, terwijl ook Wim vader met groote oogen aankeek.

„Natúúrlijk kan dat,” antwoordde vader. „Wat een ander overkomt kan ons toch ook gebeuren? Stel je nou eens voor, dat we het beetje geld, wat we nog hebben, aan snoeperij gingen uitgeven en dan later honger moesten lijden. Wat zouden we dan zeggen, als we met een leege maag bibberend rondliepen?”

Daar de jongens niet antwoordden, zei Rietje: „We zouden denken: hadden we maar nooit die snoeperij gekocht, dan konden we nou brood voor ons geld koopen.”

„Goed gezien, Rie! Wat nog over ons komen zal, weet ik niet, maar laten we er in elk geval voor zorgen, dat we onszelf later niet hoeven te verwijten nù te veel geld uitgegeven te hebben. Laten we den Heere maar elke dag danken, dat Hij ons nog zooveel goeds geeft. Doen jullie dat wel?”

„Ik bid altijd of u weer werk krijgt,” vertelde Bram. „Dat is goed, m'n jongen,” antwoordde vader. „Dat is héél goed. De Heere alleen kan dat geven. Maar we mogen niet enkel bidden. We moeten ook danken. Doen jullie dat wel elke dag? Rie heeft een hekel aan bruine boonen, Wim zou zoo graag koek op zijn brood hebben, Bram klaagt er Zondags over, dat er geen koekjes bij de koffie zijn, maar moesten we eigenlijk niet blij zijn, dat moeder toch elke dag nog eten kan koken en brood kan snijden? En wat een zegen, dat we allemaal gezond zijn. Als we ziek lagen en pijn moesten lijden, waren we er veel erger aan toe.”

„En we hebben nou toch wel erg veel gekregen op school,” zei Brammetje.

„Ja,” zei Wim, „we kregen zooveel, omdat we thuis niks zouden krijgen.”

„Hè?” zei vader. „Wie heeft je dat gezegd?”

„De Sint zelf.”

„Nee,” zei Rietje, „niet precies zoo, tenminste niet bij ons. Hij zei, dat hij niet overal kon komen deze keer. Van òns zei hij niks.”

„Natuurlijk zijn er méér kinderen, die dit jaar thuis niets krijgen,” zei vader.

„Wel jammer, dat we geen van drieën zoo'n gróóte pop hebben,” vond Wim.

„Deze zijn anders ook kolossaal,” zei vader.
„Maar die andere waren verschrikkelijk groot, hè Riet? Heb jij nog alleen gezongen?”

„Nee,” zei Rietje kortaf.

„Je durfde natuurlijk niet.”

„Ik hóéfde niet alleen te zingen, niémand,” antwoordde Rietje.

„Zijn ze dan verloot bij jullie?”

„Nee, we moesten er een som voor maken.”

„Eén sommetje maar?” riep Bram.

„Ja, maar geen sommetje zooals jullie maken. Een gróóte som en elke klas een andere, de vijfde natuurlijk weer moeilijker dan wij.”

„Had hij dát bij ons ook maar gedaan,” riep Wim.

„Dan had ik er vast een gewonnen. Zingen kan ik niet, maar sommen maken best, hoor! Jij scheidt dan zeker maar op, dat je altijd het eerst klaar bent. Anders had je hem nou ook wel het eerst af gehad en dan hadden wij tenminste met z'n drieën één zoo'n pop gekregen.”

Vader, die zag hoe Rietje kleurde, zei: „Rie heeft dunkt me al genoeg meegebracht en een opschepster is ze niet, dat weten we wel van haar rapportcijfer voor rekenen. Dat is altijd nog iets hooger dan het jouwe, hè Wim? Rie is zeker een beetje ongelukkig geweest.” Rietje keek vader dankbaar aan. 't Was toch zoo'n góóie vader. Hij hielp je altijd. Gelukkig maar, dat hij niet wist hoe het nu eigenlijk gekomen was, want dan zou hij zoo niet gesproken hebben, dan zou hij gebromd hebben over haar bangheid.

Nee nee, dat moesten ze maar niet hooren.

6. WAT VREESELIJK!

„Zoo, zoo,” zei moeder, toen ze thuiskwam, „allemaal blij kindertjes?”

„Ja, moeder, ja, moet u zien!”

Moeder bekeek het lekkers en vond ook, dat ze erg veel gekregen hadden.

„En ik ben óók blij,” zei moeder, „want ik ga geld verdienen.”

„Moeder, ù?” riepen ze.

„Zoo, is het er door?” vroeg vader.

„Ja hoor! Jongens, voortaan zullen jullie het drie dagen per week zonder moeder moeten doen, want ik ga drie dagen werken bij mevrouw Limburger.”

„Welke dagen?” vroeg Rietje.

„Maandag, Woensdag en Vrijdag,” zei moeder.

„Wanneer moet u dan wasschen?” vroeg Rietje, klein wijsneusje als ze was.

„Op Dinsdag.”

„Moet ik dan de andere dagen hier in huis werken?” vroeg Rietje, die dit idee nog zoo kwaad niet vond.

„Nee, dat mag ik doen,” zei vader met een zuurzoet lachje. „’t Wordt straks nog zoo, dat moeder de kost verdient en vader de huishouding doet.”

„Laten we dankbaar zijn, dat we op deze wijze weer wat geld binnenkrijgen,” zei moeder.

„Ik ben dankbaar,” antwoordde vader. „’t Is alleen maar, dat ik het verdrietig vind, jou zoo te zien werken en zelf thuis te moeten zitten. Als het maar niet te zwaar voor je wordt.”

„Wel nee! God zal me krachten geven, daar ben ik

zeker van," zei moeder. „Ik ben zóó blij, dat ik vanavond op chocolademelk tracteer.”

Nù ging er een gejuich op.

„Ja,” zei moeder, „nu mogen we wel eens iets buitengewoons hebben, vooral ook, omdat jullie zooveel hebt meegebracht. We zullen één van die taai-taaioppopen delen vanavond, vinden jullie niet? Beppie krijgt dan toch nog genoeg.”

„O moes, en er waren ook zulke groote,” vertelde Bram, „maar wie het mooiste kon zingen, won die. Nou, wij kunnen niet zoo mooi zingen.”

„En Riet moest er een som voor maken, maar ze kon hem niet uitkrijgen,” smaalde Wim.

„Als Riet wat te vertellen heeft, zal ze dat zelf wel doen, hè kind?” zei moeder.

„Ik kòn hem wel uitkrijgen,” zei Rietje, „maar een ander was me net voor.”

„We praten daar op het oogenblik niet verder over,” zei moeder. „Ik ga voor de boterham zorgen, Rietje gaat Beppie halen en Wim mag met Bram naar den melkboer.”

„Ook chocola halen, moeder?”

„Die hèb ik nog wel. Ik zeg altijd: „die wat bewaart, heeft wat,” dat weten jullie wel.”

Wat werd dat nu nog een prettige Sinterklaasavond. Moeder was zoo echt vroolijk, vader lachte nu en dan, Beppie, die voor deze keer wat langer mocht opblijven, babbelde over haar schoentje en ieder was blij, dat de kleine meid werkelijk wat in en naast haar schoentje vinden zou.

Rietje deed wel mee, Rietje vond de chocola en de

taai-taai ook wel lekker, maar Rietje was toch niet de vroolijkste.

Kwam dat, doordat ze die groote pop niet gekregen had?

Kwam dat, doordat Stien boos was?

Nee, dáárom niet.

't Kwam, doordat moeder gezegd had: „als Riet wat te vertellen heeft, zal ze het wel doen.”

Ze had wat te vertellen. Maar — zóú ze het doen?

Ze schaamde zich zoo verschrikkelijk. Vader zou vast boos zijn en moeder misschien ook. In elk geval zouden ze het allebei verdrietig vinden. Niet omdat ze de prijs misgelopen was, maar omdat ze nu tòch weer zoo bang was geweest.

Nee, ze dééd het niet. Ze zou dat maar eens niet vertellen. Wat had je er aan, om nou al de pret weer te bederven? Ze zou haar best doen, om voortaan dapperder te zijn. Wat een ander kon, kon zij toch ook? Ze zou dat van vanmiddag nu maar zien te vergeten. Dat was evenwel makkelijker gezegd dan gedaan. Als Stien maar weer gewoon gedaan had, zie je! Maar die was nog boos. Die gaf heelemaal geen antwoord, toen Rietje haar iets vroeg.

„Waarom ga je niet bij Stien spelen?” vroeg vader haar 's middags.

„Ik heb geen zin,” zei Rietje, „en ik wil ook liever u helpen.”

„Er valt hier niets te helpen,” zei vader. „'k Zou maar naar haar toegaan.”

Rietje deed het niet.

En toen 's avonds moeder vroeg, waarom ze niet bij

Stien geweest was, zei ze ook, dat ze geen zin had gehad.

Moeder keek haar aan, zoo vreemd, zoo verdrietig. 't Was net of moeder haar niet geloofde. Vader had haar ook al zoo aangekeken.

Ze zouden toch niet weten van de ruzie met Stien? Och nee, vast niet. Ze zei het liever niet, omdat ze niet wou vertellen, hoe de ruzie gekomen was. Jammer, dat ze maar niet geprobeerd had, het goed te maken. 't Zou misschien wel gelukt zijn, maar ze had gehoopt, dat ze vader met het een of ander zou kunnen helpen en niet gedacht, dat vader zou willen, dat ze nu toch naar Stien ging, nu moeder niet thuis was. Ze moest maar zien het goed te maken, eer het weer Woensdag was.

Thuis werd het er niet prettiger op, nu moeder drie dagen per week weg was. De dagen, dat ze thuis was, had ze het natuurlijk erg druk. Dan moest ze waschen, strijken, werken, naaien. Nooit zat ze meer eens zoo echt gezellig bij de tafel als vroeger. Altijd was ze bezig. En die blijdschap over het geld verdienen, was ook heelemaal weg, scheen het. Zoo vroolijk als op Sinterklaasavond was ze niet meer. Ze was zeker erg moe van al dat werken. Ja, dat zou het wel zijn. „Ga je nou morgen naar Stien, Riet?” vroeg moeder Dinsdags.

„'k Weet niet, moeder.”

„Nog niets afgesproken?”

„Nee, moeder.”

„Heeft Stien heel niet gevraagd, wanneer je kwam?”

„Nee, moeder.”

„Ik dacht, dat ze het wel zou doen, of ik dacht eigenlijk, dat ze het gedaan had op die Woensdag, toen jij komen wou en zij je niet kon hebben.”

„Nee, moeder, nee, dat geloof ik niet. Ik weet er tenminste niets meer van.”

Dàt was waar. Op die Woensdag had Stien van alles en nog wat door elkaar gebabbeld, wel gesproken van „later eens komen”, maar er weer overheen gepraat. Rietje wist heusch niet meer, of Stien haar toen nog gevraagd had. Maar de volgende vraag van moeder was:

„Hebben jullie ruzie, Riet?”

Toen zei Rietje weer:

„Nee, moeder!”

Toen had Rietje gejoekt!

't Was net, of moeder het wist, want ze zuchtte. Moeder begreep altijd zooveel. Zou ze aan Rietje's gezicht gezien hebben, dat die de waarheid niet sprak?

Nou móét ik het goed met haar maken, nam Rietje zich voor. Het móét goed worden, dan hebben we geen ruzie meer, dan is die leugen weg.

Zoo vroeg ze dan 's Woensdags om twaalf uur: „Stien, willen we weer goed zijn? En mag ik vanmiddag dan bij je komen?”

„Ik wil niet goed zijn met jou,” snauwde Stien. „Ik wil niet meer met je spelen en je hoeft bij ons niet te komen. Je bent een akelig bang kind. Je eigen moeder zegt het, nou weet je het.”

„Dàt jok je,” riep Rietje.

„Nietes. Jouw moeder was bij mijn moeder toen met

Zoo iets ergs was haar nog nooit overkomen.

Sinterklaas en toen ze het hoorde van die sommen, zei ze het zelf."

„Leelijke klikspaan," riep Rietje buiten zichzelf van woede en angst. „Nou wil ik nooit meer goed worden op jóú. Ik heb het van jouw broer aan niemand verteld en dat van mij vertel je zoo maar dadelijk."

„Jij hebt dat van mijn broer aan jouw moeder verteld en ik vertelde dat van jou aan mijn moeder," zei Stien. „Als ik een klikspaan ben, ben jij het ook."

„En ik vertel het nou aan iedereen van jouw broer," gilte Rietje.

„Wat heeft haar broer je gedaan, Rietje bangkous?" riep een jongen.

„Haar broer, die heeft voor Sinterklaas gespeeld," riep Rietje, maar direct riep ze er huilend achter: „nee, nee, zoo bedoelde ik het niet."

„Wát een meid!" lachte de jongen en holde weg.

„Nóú word ik nóóit meer goed," schreeuwde Stien en ook zij vloog weg.

Langzaam, heel langzaam ging Rietje op huis aan.

Zóóiets ergs was haar nog nooit overkomen. Nee, nog nooit!

7. DROEVE MIDDAG

Gelukkig dat het zoo'n eind loopen was naar huis. Nu kon Rietje er over denken, wat ze doen zou. Gelukkig dat de jongens al vooruit waren. Nu liep ze alléén.

Vader en moeder wisten het dus. Ze hadden het al door geweten. Daarom was moeder zoo vreemd. Moeder vond het vreeslijk als je iets stilhield.

O, had ze het toen toch maar verteld! Zoo erg wàs het eigenlijk niet, tenminste lang niet zoo erg, als wat nu gebeurd was. Dat ze daar zóó Stiens geheim had verklapt! Nu zou de heele school het weten, het heele dorp. En zij had Stien een klikspaan genoemd? Zelf was ze er een. Stien had gelijk!

Vreeslijk, wat ging Rietje's hoofd pijn doen van het denken. O, als je er aan dacht hoeveel verdriet vader en moeder nu al een heele week gehad hadden — als je er aan dacht, hoe akelig vader deze bangheid om het te vertellen, zou vinden, als je er aan dacht, dat nu het heele dorp zou weten, dat zij het verteld had van Frans de Haas. . . .

En wat nu? Zou ze het nu meteen allemaal maar vertellen? Nee, dat kòn toch niet. Dat kon ze toch niet doen, waar de jongens bij waren?

Nee, ze zou gewoon aan tafel moeten zitten en eten. Ze zou moeten wachten, tot de jongens buiten waren en het dan vertellen aan vader. O maar, dat kòn ze niet, dat dèrfde ze niet.

Dat de menschen naar haar keken, Rietje merkte het niet; dat het raar was, zoo huilend over straat te gaan, Rietje dacht er niet aan. Ze probeerde wel haar tranen te bedwingen, maar 't gelukte niet, er kwamen er hoe langer hoe meer. Ze zag in de verte haar huis al en ze hilde maar door. Ze droogde haar gezicht af, 't gáf niet.

Zoo hilde Rietje nòg, toen ze al binnen was.

„Maar kìnd,” zei vader, „wat scheelt jou?”

„O, vader, 'k heb zoo'n vréeslijke hoofdpijn. O, hoef ik niet te eten? Mag ik naar bed?”

„Niets eten? Nou, dat weet ik niet. Is het enkel maar hoofdpijn? Of heb je ook pijn in je keel?”

„Nee, alleen in mijn hoofd. Och toe, vader, laat me maar naar bed gaan. Ik kàn niet eten. Het doet me hier óók pijn,” jammerde ze, terwijl ze op haar maag wees.

„Zeker misselijk,” zei Wim. Ja, dat was ze ook. 't Was alles even raar daar van binnen. 't Was net, of ze ziek werd.

„Ga dan maar,” zei vader. „Wij eten dan wel en straks kom ik naar je kijken.”

„Nou nog een ziek kind ook,” zuchtte vader.

„In 't speelkwartier heb ik haar nog hard zien loopen,” zei Wim. „Toen was ze heelemaal niet ziek.”

„En om twaalf uur? Hebben jullie haar tóén niet gezien?” vroeg vader.

„Nee vader, haar klas was zoo laat uit,” antwoordde Wim. „Wij mochten al weg, maar zij zaten allemaal nog aan de taalles op een paar na en de meester zei, dat ze die maar even af moesten maken.”

„O ja, jij zit in hetzelfde lokaal,” bedacht vader.

„Was ze in school aldoor goed?”

„Ja vader, dat geloof ik wel.”

„Heeft ze geen standje gehad of zooiets?”

„Nee, of ja toch, maar zij niet alleen, meester mopperde op de heele klas, omdat ze de vorige keer het taalwerk zoo slecht hadden. Daarom moesten ze nablijven.”

„Dáár heeft ze zeker hoofdpijn van gekregen,” zei kleine Bram, die schoolblijven iets vreeslijks vond.

Vader dacht er het zijne van. Nee, van dat oogenblikje

nablijven kon het niet komen, Rietje was zeker ziek. Ze had bepaald kou gevat. 't Zou wel griep worden. Er waren zoovéel menschen en kinderen ziek op het oogblik.

Toen vader een poosje later boven kwam, huilde Rietje niet meer, maar vader vond, dat ze een erg rood hoofd had. Ja, dat hoofd gloeide. Vader vroeg, of ze erg warm was, maar dat was Rietje toch nièt. Ze had juist koude voeten en een koude rug.

„Zie je wel, dat wordt griep,” zei vader. „'k Zal eens kijken of ik de koortsthermometer kan vinden.”

Vader zocht en zocht — nee hij vond de thermometer niet. Wat zou hij dån doen? Een warme kruik voor haar maken en haar wat warme melk geven. Ja, dat zou het beste zijn.

Rietje vond de warme melk erg lekker, dat viel vader nogal mee. Of ze nog maagpijn had, vroeg hij.

Nee, dat was weer over.

Ze moest nu maar probeeren te slapen, zei vader nog en liet haar toen alleen.

Slapen kan ik vast niet zoo midden op de dag, meende Rietje.

Vader dacht, dat ze griep had. Nee, dat was niet zoo. Of — zou ze het misschien krijgen? Ze had wel vreeselijke hoofdpijn en dat had je immers altijd met griep? Kréég ze het maar!

O, wat wàs ze toch een slecht kind. Zoo maar te hopen, dat ze ziek werd. Dat was heel erg. Ja, maar ze deed tegenwoordig allemáál erge dingen. Ze had nu al zóóveel leelijks gedaan, ze was nu tòch een slecht kind.

Een warme kruik wat warme melk

Als ze griep kreeg, kon ze thuis blijven van school. Dan hoefde ze Stien niet te zien en de anderen ook niet. Dan zouden ze medelijden met haar hebben. Vader en moeder ook. Dan zouden ze niet boos zijn.

Wàren ze wel boos? Vader was erg aardig voor haar geweest. Was dat enkel, omdat hij geloofde, dat ze

ziek was? Of zou hij misschien toch nog evenveel van haar houden? En moeder dan? O, die lieve moeder! Wat had ze gisteren nog aardig gepraat over die Stien en dat zij er heen moest gaan.

„Toen heb ik geïjkt,” schoot het Rietje te binnen. Dat deed wéér de tranen komen. Ze moest het alles vertellen aan vader en moeder, ja alles. Ze moest ook vertellen, dat ze geïjkt had. Ze zou niet eerder rust hebben, eer alles verteld wàs.

Wat hóéf je nog te vertellen, ze weten immers alles tòch al?

Hè, wat een akelige gedachte was dàt nou.

Ja, akelig, maar wáár.

Moeder wist van die som, moeder wist, dat ze gezwegen had, moeder wist natuurlijk ook van de ruzie. Moeder zou Stiens moeder wel elke dag zien, ja, want moeder moest langs Stiens huis. Ach, en dat was waar ook, een groote zuster van Stien diende bij mevrouw Limburger. Ja, ja, op diè manier was moeder alles te weten gekomen.

Nee, 't was te laat om nog te vertellen.

Als ze nou eens vertelde, waarom ze op Sinterklaasavond gezwegen had? 't Was toch geweest, om vader en moeder geen verdriet te doen.

Och, dat geloofden ze toch niet. Ze zouden denken, dat het enkel uit bangheid was geweest, ze zouden gelooven, dat ze nou wéér jekte, want zoo ging het: als je eens jekte, dachten de menschen, dat je het altijd deed. Straks geloofden ze ook nog, dat ze niet echt hoofdpijn gehad had.

Nou maar, die hàd ze, hoor!

De heele middag lag Rietje wakker. De heele middag dacht ze.

Maar toen het donker geworden was, viel ze in slaap.

8. BLIJDE AVOND

„Wat zoo'n kind slapen kan,” zei moeder, toen ze om zeven uur de jongens naar bed had gebracht.

„Ze heeft lang genoeg wakker gelegen,” zei vader.

„Ik kan me niet voorstellen, dat ze griep heeft. Daar ziet ze me niet naar uit.”

„Vanmiddag gloeide haar hoofd zoo.”

„Van het huilen natuurlijk.”

„Ja, daarom speet het me, dat ik de thermometer niet vond. Die zou me wel verteld hebben, of de ziekte echt was.”

„Nou, echt, echt, hoofdpijn heeft ze natuurlijk wel gehad. 't Is alleen maar de vraag, waardóór ze die kreeg,” zuchtte moeder.

„Ja, dat dat kind toch zóó bang is. 't Wordt hoe langer hoe erger. Hoewel, wat zóú er nu weer gebeurd kunnen zijn?”

„Misschien iets met Stien.”

„O,” ging moeder voort, „wat bezorgt zoo'n klein, dom ding zichzelf toch een verdriet. Geloof maar, dat die geschiedenis met die som haar dwars gezeten heeft. En ons Rietje is niet gelukkig als ze iets verzwijgt, dat weten we maar al te goed. Ook al had ik het bij De Haas niet gehoord, zou ik het tòch gemerkt hebben. Ze was zoo ongedurig, ze deed soms zoo vreemd.”

„Ja, ze doet zichzelf en ons verdriet op die manier,” zei vader.

O, als dat bange kind op die donkere zolder eens had kunnen hooren, hoe vader en moeder over haar praatten. Ze was wakker. Ze had geen hoofdpijn meer. Ze zou niet ziek worden, wist ze nu. Wel brandden haar oogen erg, maar dat was altijd zoo, als je gehuild hadt. Och, en ze had zoo'n honger! Wat zou ze graag een boterham willen, ja, al was het een droge, al was er niets geen boter op. Zelfs een bord bruine boonen zou ze heerlijk vinden.

Zou ze — zou ze naar beneden gaan?

Nee, nee, ze durfde niet.

Zouden vader en moeder nog naar haar komen kijken?

Ja vast!

Zou ze dan doen, of ze sliep? Nee, nee, dat zou wéér een leugen zijn.

Zou ze — zou ze dan alles vertellen? Alles wat ze in die week gezegd, gedaan, gedàcht had?

Als ze vanmorgen het maar niet verklapt had van Frans de Haas. Dàt zouden vader en moeder al héél erg vinden.

Zou ze het toch maar doen, straks, als vader en moeder boven kwamen?

Ja, 't móést. Ze kon anders nooit meer gelukkig en blij worden.

Maar als dan de jongens eens wakker werden? Ze sliepen aan de andere kant van de zolder. De zolder was niet groot. Ze zouden best alles kunnen hooren, als ze wakker waren.

Nee, dan kon ze beter opstaan en naar beneden gaan.

O, als ze maar durfde!

Zou ze bidden? Ze had het niet meer gedaan sinds verleden week, tenminste niet meer ècht, met haar heele hart. God had haar toen ook niet verhoord, want er was tòch iets akeligs gebeurd. En nù zou Hij haar heelemaal niet verhooren, nu zou Hij zeker niet willen luisteren naar een kind, dat zoo slecht was.

Luister, de trap kraakte. Nu kwam er een naar boven. Ja, 't was er maar een. Wie? Vader? Nee, moeder, arme, moegewerkte moeder maakte de tocht naar boven, omdat ze toch zoo heel veel van haar kindje hield.

't Was net of Rietje dàt ineens voelde. Ja, 't was of haar bangheid verdween, toen ze moeders lieve, zachte stem hoorde vragen: „slaap je nog, kindje?”

„Nee, moeder,” zei ze en kwam overeind.

„Nog hoofdpijn?”

„Nee, moeder.”

„Och jou Rietepiet,” zei moeder en streek door Rietjes verwarde haren.

„Moeder, ik — ik ben zoo slecht,” kwam het met een snik.

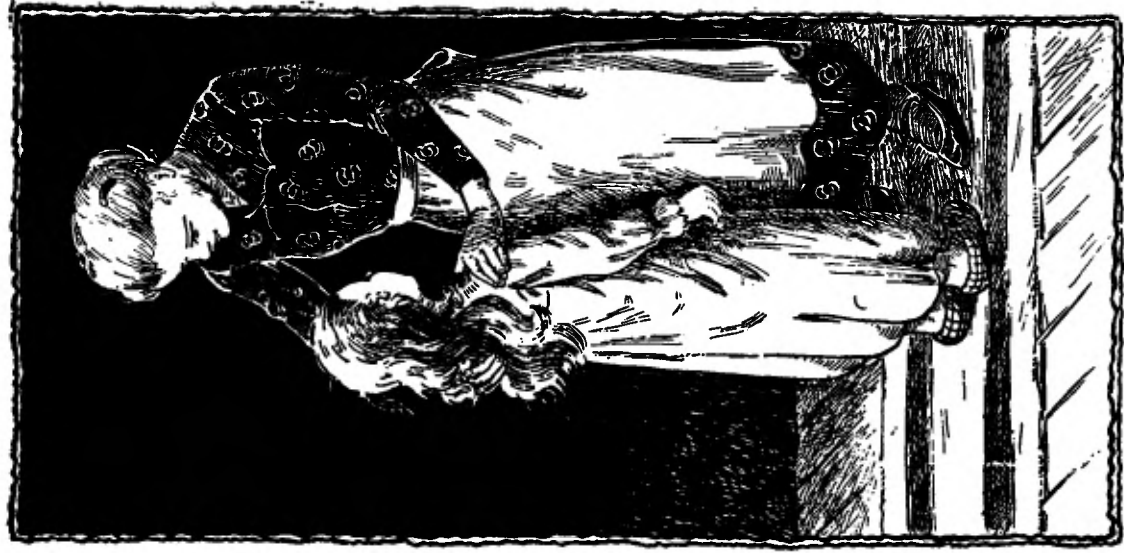
„Wil je beneden komen en met vader en moeder praten?”

„O moeder, ja, zoo graag!”

Daar zat ze dan even later in de kamer, daar zat ze bij vader en moeder. Daar zat ze onder het volle licht van de lamp en toch was ze niet bang, toch durfde ze nu vertellen.

Ze vertelde àlles.

't Was even stil in de kamer, toen ze ophield.

„Wil je beneden komen?”

Vader was de eerste, die sprak. Hij zei: „Wat heb jij jezelf een akelige week bereid, Riet!”

„Mezelf? Ik dacht. . . .”

Verder kwam ze niet. Moeder hielp haar en zei: „Je bedoelt zeker, dat je het voor ons nog erger vindt, hè Riet? Nou, dat wàs het ook. Wij hebben graag dat de kinderen ons alles vertellen. Wij leven met jullie mee. Toen ik nu hoorde, hoe het gegaan was met die sommen, dacht ik: och, die arme Riet. Wat zal ze dàt jammer gevonden hebben. Ik wou je natuurlijk troosten. Ik wou je vertellen, dat ik diè bangheid niet zóó erg vond, want dat ik roepen door een klas ook niet netjes vind. Maar Rietje zei niets. Rietje draaide een beetje, als we over Stien spraken en ten slotte jokte Rietje, toen ze zei, geen ruzie te hebben met Stien. Natuurlijk hadden vader en moeder daar verdriet van. We zeiden tegen elkaar: wordt die Riet nu zóó bang, dat ze haar eigen vader en moeder niet meer vertrouwt? Dat ze liever jokt?

Maar we zagen ook, hoe jij lang niet vroolijk was. We wisten best, dat jouw hartje niet gerust was. Dáár hadden we ook nog verdriet over, dus wij hadden dubbel verdriet, dàt is vast.”

„Ja, ziet u,” zei Rietje, „’k was niet van plan het stil te houden, maar eerst wou ik het niet vertellen, omdat de jongens er bij waren en later dacht ik: ik bederf de pret maar, als ik nu ga vertellen, dat ik wéér bang ben geweest.”

„Jou kleine domoor,” zei vader, „je hoort van je moeder, dat die het belééfd vond, dat je niet riep. Belééfd, zeg, dat is toch heel wat anders dan bang, hè?”

„Maar 't was bij mij toch bangheid,” bekende Rietje.
„Nou is ze weer eerlijk, moeder, hoor je dat?” zei vader. „Zóó mag ik het hooren. Al begrijp ik die bangheid niet, toch vind ik het goed, dat je er voor uitkomt.”

„Nee, ik begrijp die bangheid ook niet goed, als ik denk aan wat we die avond er voor bespraken. Weet je nog, waarover dat was, Rietje?” vroeg moeder.

„Over bidden,” zei Rietje.

„Juist. Weet je alles nog?”

„Ja, moeder. En ik had wel gebeden en ik was eerst niet bang, maar toen we bij de grooten kwamen, toen vond ik het zoo eng. En toen kwamen we in de tweede bank te zitten en er zat een kleiner meisje voor me dan Annie Bakker en toen begon het.”

„Rietje had dus op de rug van Annie Bakker vertrouwd, hè?”

Rietje kleurde. Wat zei moeder dat ráár!

„Ja, we spraken af, dat je zoudt bidden om flink te zijn, dat je zoudt vertrouwen op Gods hulp en dat je je best zoudt doen, weet je nog?”

Rietje knikte.

„Dan had het er verder ook niets mee te maken of je vooraan of achteraan zat, of Annie Bakker of een ander voor je zou zitten. Op God had je moeten vertrouwen, niet half, maar heelemaal. O, dat is niet altijd gemakkelijk, ik weet het wel, wij grooten vergeten het ook maar al te vaak. Daarom mogen we wel dagelijks vergeving vragen ook voor dié zonde, dat we den Heere te weinig vertrouwen. We moeten op God zien, altijd op God zien en nooit op de menschen of

op de dingen om ons heen. Denk maar aan die geschiedenis van Petrus, toen die op de golven wandelde. Zoolang hij in geloof op den Heere Jezus zag, ging het goed, maar toen hij op de golven ging zien, toen hij dus den Heere Jezus een beetje vergat, tóén werd het mis. Zoo gaat het niet met Petrus alleen, zoo gaat het met ons allemaal. Als we den Heere uit het oog verliezen, als we niet voortdurend in vertrouwen onze hoop op Hèm gevestigd hebben, gaat het de verkeerde kant uit.

Die bangheid van jou is een gebrek, dat je bestrijden moet. Alle menschen hebben gebreken. De een is driftig, de ander is koppig, een derde is leugenachtig, een vierde heeft weer een ander gebrek, och die gebreken kennen we van onszelf het best. En die gebreken, welke het ook zijn, daar móéten we tegen vèchten. Dat gaat niet in eigen kracht, maar dat gaat stèllic als we het biddend doen. Jij hebt ook wel gebeden, zeg je, ja, dat wéét ik wel, maar bidden wil niet zeggen, dat je bij je morgen- en avondgebedje zegt: „Heere, wilt U me moedig maken,” om er dan, als je „amen” gezegd hebt, niet meer aan te denken, nee, die bede moet de heele dag in je hart zijn en vooral dà, als er iets is, waarvoor je bang bent. Dan móét je niet denken aan de menschen, maar aan God alleen.”

„Vindt u het niet vreeslijk, dat ik dat van Frans de Haas gezegd heb? O, dat vind ik zoo erg. Ik werd ook zoo kwaad op Stien, ik vond het zoo naar, dat ze het van die sommen verteld had en toen. . . . toen. . . .”

„Toen waren de woorden er uit, eer je er aan dacht, hè?” hielp vader.

„Ja, vindt u het ook niet erg? Ik durf Stien morgen niet aan te kijken en ik durf nooit meer naar De Haas te gaan.”

„Alweer ik-durf-niet?”

„Nou vader, maar het is toch erg?”

„Ja, 't is erg, dat je het er zoo ineens uitflapte, maar één troost kunnen we je geven: 't was tòch al bekend, wie voor Sint gespeeld had. In een dorpje als het onze komt zoiets altijd gauw uit. Het is dus niet jouw schuld, dat het bekend geworden is.”

„Wat ben ik dáár blij om,” riep Rietje. „Nou hoeft Stien niet meer boos op me te blijven. Ik ben het op haar ook niet meer, dat zal ik haar morgen zeggen.”

„Het is goed, dat je niet meer boos op Stien wilt zijn en ik hoop voor jou dat zij óók niet boos wil blijven. Maar als zij nou eens wèl boos blijft, wat doe jij dan?” Rietje haalde de schouders op.

„Dan moet jij tòch goed op háár zijn, hoor,” zei vader.

„Ja, zie je,” zei moeder, „ik vind het nou wel niet aardig van Stien, dat ze zoolang boos blijft, maar begrijpen kan ik het wel een beetje. Stien had zoo'n meêlij met onze Beppie en ze wou zoo graag dat jij zoo'n groote pop voor haar kreeg. Toen heeft ze aan haar broer gevraagd of de hoogere klassen sommen mochten maken in plaats van een versje te zingen. Ze dacht: dan móét Rietje hem krijgen. Toen je hem nu tòch niet kreeg, was ze erg teleurgesteld. Ik was juist even bij haar moeder, toen ze thuiskwam. Ze was zoo vréese-lijk verdrietig. Ze huilde er om. Ze zei: had ik nou nog maar gauw „af” geroepen, toen Rietje niet wou,

dan had ik de pop gehad en dan had ik met Rietje geruild."

Met oogen, groot van verwondering, keek Rietje moeder aan.

„Moeder vertelt je wel erg veel, hè Rie," zei vader.

Rietje vond dat ook.

„Ja," zei moeder, „ik vertel haar misschien tè veel, maar ik wou graag, dat ze een beetje begreep, waarom Stien zoo boos is. 't Was heelemaal háár plannetje en weet je, wat ze nu thuis te hooren kreeg? Haar moeder zei: dat komt er van, als je dwingt en je met dingen bemoeit, waarmee je niets te maken hebt. Haar broer zei: Zie je nou wel, dat het bange Rietje tòch geen prijs kreeg, en haar vader zei: over dat Sinterklaas-spelen had heelemaal niet gesproken mogen worden. Stiens vader en moeder hadden gelijk, maar die arme Stien had het toch in elk geval goed bedoeld en haar plezier was nu ineens weg. Je moogt nooit laten merken, dat ik je dit allemaal verteld heb, hoor Riet! Je doet maar je best, om erg lief en vriendelijk voor Stien te zijn, ook al is ze het nièt voor jou. Je zegt morgen, dat het je spijt, wat je nu om twaalf uur gezegd hebt en je zegt niets leelijks terug, als ze onaardig is tegen jou."

„Nee moeder, nee, 'k zàl wel lief voor Stien zijn. 'k Vind het echt akelig voor haar, dat het zóó ging en al doet ze nòg zoo naar tegen mij, ik zal toch aardig tegen haar zijn."

„Dat kan nog wel eens moeilijk worden," zei vader.

„Ook dáárbij wil de Heer haar helpen," zei moeder. Ja, dat gelóófde Rietje wel. Ja, ze dacht er nu weer

zoo anders over dan straks op zolder. Terwijl moeder een boterham voor haar klaarmaakte, vertelde ze daarvan. Ze zei: „Straks dūrfde ik niet te bidden, want ik dacht: de Heer vindt me veel te slecht, omdat ik gelogen heb en aldoor verkeerd deed. Ik dacht: Hij zal me tòch niet verhooren. O, en ik was zoo verdrietig. En toen kwam moeder en toen dacht ik ineens: moeder wéét het en toch houdt moeder nog van me. Toen was ik zoo blij en toen wóú ik wel vertellen.”

„Kindje,” zei vader, „juist als je je slecht voelt, moet je tot den Heiland gaan. Hij kwam niet op aarde voor menschen, die zichzelf braaf vinden, maar juist om verlorenen te zoeken en zalig te maken. Je weet wel, wat in dat mooie kerstgezag staat, hè?

„Voor zondaars daalt der eng'len Heer,
Voor arme zondaars daalt Hij neer.”

Ook voor jou, Riet! Ja hoor! Bid jij maar om vergeving van al je zonden. Bid er maar om, of je den Heere Jezus lief moogt krijgen. Hij heeft jou ook lief, mijn kind. Hij kwam op aarde ook voor jou. Je zei daarnet, dat je, toen je moeder naar boven hoorde komen, dacht: ze weet alles en houdt toch nog van mij. Ja, wij blijven van onze kinderen houden, ook al doen ze soms het verkeerde. Maar Gods liefde is veel sterker dan de onze. En Hij blijft naar ons uitzien, ook al dwalen wij van Hem af. Dat is juist het heerlijke, Rie! Niet om ons goed oppassen worden we Zijn kinderen, maar omdat Hij ons liefheeft. Je weet wel, die tekst: „Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst liefgehad heeft, hè?”

„Ja, vader, die hebben we een paar weken geleden voor de Zondagsschool geleerd.”

„Dat meende ik ook. Nou meisje, onthóúd die tekst, hoor! Onthoud, dat de Heere je nog meer liefheeft, dan je vader en moeder je kunnen liefhebben en vraag den Heere Jezus of Hij in je hartje wil komen wonen. Alleen dan kun je gelukkig zijn.”

Zooals Rietje diè avond bad, had ze nog nooit gebeden.

9. KERSTMIS

Kerstfeest!

Dat is toch wat anders dan Sinterklaasfeest.

Kerstfeest is het feest van gróóte blijdschap.

Rietje had het Kerstfeest altijd heerlijk gevonden, maar dit jaar toch wel héél heerlijk. De laatste weken waren zoo prettig geweest. Niet op school, want Stien dacht er niet over, goed te worden, maar wèl thuis. 't Was net of ze na die avond, toen vader en moeder zoo met haar gesproken hadden, nog meer van ze hield dan vroeger.

Ze waren er niet meer over begonnen, maar Rietje wist, dat ze er nog wel aan dachten, net als zijzelf.

Rietje had vaak gebeden deze weken, vaak ècht gebeden. Ze durfde nu bidden, daar ze geloofde, dat de Heer haar de zonden vergeven wou en haar liefhad. Ze bad er telkens om, of zij den Heer ook mocht liefkrijgen met heel haar hart.

Vreemd, maar ze dacht er nu ook heel niet meer over, dat de Heere haar tòch misschien niet verhooren zou.

Ze had zoo heelemaal het gevoel, dat Hij het wèl doen zou, óók als ze bad, om van haar bangheid verlost te worden, ook als ze vroeg, of de Heere geven wou, dat ze vader en moeder mocht helpen. Och, dat wóú ze nog zoo graag. Ze wist wel, dat vader al wéér geprobeerd had een betrekking te krijgen en dat het al wéér mis was geweest. Ze wist ook, dat moeder het harde werken bijna niet kon volhouden. Moeder was altijd nog laat op tegenwoordig en 's morgens moest ze al weer vroeg beginnen. Arme moeder ging zoo bleek zien en daarover werd vader zoo verdrietig.

Moeder zei telkens: „de Heere zal me wel de kracht blijven geven tot het werk en Hij zal ook verder uitkomst geven.” Dan klaarde vaders gezicht weer op.

Ja, de Heere zou helpen. Rietje's gebed wèrd voor een deel nu verhoord, want ze mócht wat voor haar ouders doen. Moeder had haar geleerd, hoe ze kousen moest stoppen en nu hield zij fijn alle kousen heel, tenminste, wanneer de gaten niet àl te groot waren. De kousen van de jongens werden zoo erg slecht. Maar nu had moeder beloofd sajet te zullen koopen, dan mocht Rietje een paar kousen voor Wim en Bram aanbreien.

Fijn, dat zou ze in de Kerstvacantie doen. Ze kregen deze keer veertien dagen, omdat Kerstmis zoo midden in de week viel. Nou, in veertien dagen doe je een massa, hè? Op Dinsdag zou het eerste Kerstdag zijn. Jammer dat moeder nu 's Maandags nog naar mevrouw Limburger moest. Er was zooveel te doen vlak voor twee Zondagen, dat wist Rietje best.

Maar, toen het Maandag was, vond ze het niet eens

zoo erg, dat moeder weg was. Met vader samen maakte ze alles aan kant en toen moeder thuis kwam was ze daar maar wat best over te spreken.

„Nou hoeft u niks meer te doen, hè moeder?” zei Rietje.

„Ja, ik heb nog een heel werk,” zei moeder. „Kijk maar eens, wat er in dat pak zit. Laat vader het maar losmaken.”

Vader deed het. En wat er voor de dag kwam? Een groote rollade.

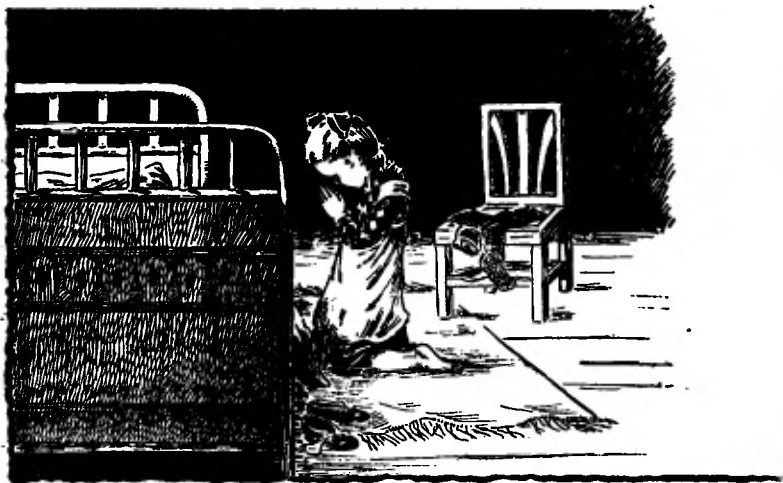
„Vléesch,” riep Beppie, „vleesch,” juichten de jongens. Moeder kreeg er de tranen van in de oogen. „Ja,” zei ze, „mevrouw Limburger geeft ons voor de feestdagen vleesch, jongens! En ze heeft me voor Woensdag ook betaald, al kan ik dan niet, omdat het tweede Kerstdag is. Wat zouden jullie er van zeggen, als we nu eens koekjes kochten?”

Daar had niemand op tegen en zoo gingen Rietje en Wim er nog samen op uit, om koekjes te halen. Kerstkransjes mochten ze meebrengen, van die aardige ringetjes met pitjes er op.

Zou je niet vroolijk wakker worden op Kerstmorgen, als alles zóó heerlijk was?

Zou je niet heel dankbaar zijn, als je er aan dacht, dat het Kerstfeest zooveel meer beteekende dan lekker eten en drinken, dan vacantiegenogens?

Rietje knielde neer, om te danken voor alles, wat ze mochten ontvangen, om er voor te danken, dat God Zijn Zoon in de wereld gezonden had. Ja, maar ook om te bidden, of die Zoon van God maar altijd in haar hart mocht wonen.

Rietje knielde neer om te danken voor alles.

Met vader gingen ze die morgen naar de kerk. Moeder bleef thuis, bij Beppie. Moeder zou 's avonds naar de kerk gaan en dan bleven zij bij vader, dan ging vader de Kerstgeschiedenis vertellen.

In de kerk luisterde Rietje natuurlijk goed. Meestal begreep ze van dominee's preeken niet zoo heel veel, maar op het Kerstfeest begreep ze de preek wèl. En al de psalmen en gezangen kende ze uit het hoofd. Wat zong ze dapper mee.

Moeder wou altijd graag wat van de preek hooren. Meestal was het alleen vader die er van vertelde, terwijl Rietje de tekst zei, als ze die had kunnen onthouden. Maar deze keer wist ze niet alleen de tekst en de verzen, die gezongen waren, neen, ze wist ook nog

heel wat van de preek. Dominee had gezegd, dat het féést was, feest ondanks al de treurigheid, die er in de wereld was. Een heele boel menschen waren niet zoo vroolijk als vroeger, omdat ze verdriet of armoede hadden, maar wie er goed over dacht, wat het Kerstfeest beteekende, kòn vandaag niet verdrietig zijn, want God had zijn Zoon gegeven voor alle menschen, die in Hem zouden gelooven.

„Als de Heere Jezus niet gekomen was,” vertelde Rietje, „dan zou je nõg slecht af zijn, al was je rijk en al had je alles wat je wou. Je zou tòch een keer moeten sterven en dan zou je naar de hel gaan, als de Heere Jezus niet gekomen was, om je van je zonden te verlossen.”

„Goed onthouden, hoor Rie,” prees vader. „Ik kan nou toch merken, dat ik een groote dochter krijg. Heb jij óók zooveel onthouden, Wim?”

„Dat het de menschen d'r eigen schuld is, dat het op de wereld zoo akelig geworden is,” zei Wim.

„Maar het is toch niemands schuld, dat u geen werk meer hebt, hè vader?”

„Dat is mijnheer Steenbergen zijn schuld,” zei Brammetje.

„Niet waar,” riep Rietje. „Mijnheer Steenbergen was arm geworden en nou kon hij niet meer in zoo'n mooi huis wonen en ook geen chauffeur meer betalen.”

„Dan is het de schuld van de menschen, die hem arm maakten,” zei Wim.

„Als we zóó praten, doen we heel verkeerd en toonen we, de preek toch niet goed begrepen te hebben, jongens! Dominee heeft wèl gezegd, dat de menschen veel

ellende aan zichzelf te wijten hadden, hij heeft daarvan dingen gezegd, die voor jullie nog een beetje moeilijk te onthouden zijn. Ik wil probeeren, het jullie uit te leggen.

Kijk, eens, wij menschen zijn er meestal op uit, om ons eigen voordeel te zoeken, wij denken altijd het eerst aan onszelf, wij hebben elkaar niet lief. En, waar de liefde ontbreekt, komt de haat. Dominee bedoelde, dat, als al de menschen op de wereld wat meer voor elkaar over hadden, het er dan veel beter zou uitzien. Maar dominee zei ook, dat we eerst in ons eigen hart moesten kijken, eer we wat over een ander gingen zeggen. In ons eigen hart woont ook de zonde, wij zijn ook eerder klaar om een hekel aan elkaar te krijgen, dan om elkaar lief te hebben. Alleen als we den Heiland toebehooren, als Hij in ons hart woont, dan kunnen we liefhebben! Dan hebben we natúúrlijk God lief, maar ook de menschen. Dan hebben we natúúrlijk onze vrienden lief, maar ook onze vijanden. Als alle menschen den Heere Jezus liefhadden, dan wàs er geen ellende meer. Dàn was het volkomen vrede op aarde. Maar zoover kan het niet komen, omdat de zonde er is en er blijft, zoolang deze wereld bestaat. Eenmaal, als de Heere Jezus weerkomt, dan zal er een nieuwe aarde zijn, een aarde zonder zonde. Als de zonde weg is, is ook alle verdriet weg. Heerlijk voor al de menschen, die in den Heere Jezus gelooven, want die weten, dat ze later door Hem uit hun graf geroepen zullen worden, om op die nieuwe aarde te wonen. Dáárom kan iemand, die goed er aan denkt, wat het Kerstfeest beteekent, niet bedroefd zijn vandaag. Het

Kerstfeest beteekent, dat we zalig kunnen worden, dat we later na dit leven altijd gelukkig kunnen zijn. Als we dat weten, als we den Heere Jezus liefhebben, zijn we ook reeds in dit leven gelukkig. Rietje zei daarstraks: als de Heere Jezus niet gekomen was, zou je naar de hel moeten gaan, al had je het hier op aarde nòg zoo rijk gehad. Riet dacht: je kon dan wèl een fijn leventje op aarde hebben, maar daarna kwamen angst en pijn. Maar jongens, ook het leven op áárde is zonder den Heere Jezus nooit echt gelukkig. Het lijkt nu wel, of je gelukkig bent, als je alles kunt krijgen, wat je hebben wilt, maar dat is toch niet waar. In ieders hart moet vrede wonen, om gelukkig te zijn. Met onvrede in ons hart zijn we niet gelukkig, heusch niet. En zonder Jezus zou het altijd onvrede zijn. Omdat Hij geboren is, konden de engelen zingen: Vrede op aarde. Hij alleen kan vrede geven. De menschen zeggen wel eens: hoe konden nou die engelen van vrede zingen, terwijl het op de wereld zoowat altijd ruzie is, maar zulke menschen weten niets van de vrede, die we in het hart hebben, als we den Heiland toebehooren. Eenmaal op die nieuwe aarde zal het altijd en overal vrede zijn, nù dragen Gods kinderen de vrede in het hart. En wie oprecht den Heere liefheeft, houdt of maakt ook vrede met anderen, dat staat vast.”

Rietje dacht bij diè woorden aan Stien, maar vader stelde voor, dat ze nu eerst eens met elkaar zingen zouden. Dat was fijn. Als je zong, vergat je al het akelige.

Ze zongen véél die Kerstdag. 's Avonds, toen moeder naar de kerk was, ging vader de Kerstgeschiedenis aan

Beppie vertellen. Ja, aan Beppie, maar Rietje, Wim en Bram luisterden ook wát graag. Vader kon zoo mooi vertellen en al kende je de Kerstgeschiedenis ook nóg zoo goed, je wou die toch telkens wéér hooren.

„En morgenavond gaan we naar het èchte Kerstfeest,” babbelde Beppie. „Dan ga ik ook naar de kerk.”

Och ja, die kleine Beppie kon alles nog niet zoo goed begrijpen. Met het „echte” Kerstfeest bedoelde zij het feest van de Zondagsschool. Daar zou zij deze keer voor het eerst óók heen mogen. Ze zou natuurlijk niet tusschen de kinderen zitten, maar bij vader en moeder. Vader vond haar eigenlijk nog klein genoeg, om zolang in een kerkbank te zitten, maar het kleine ding wou zóó graag, en moeder vond het zóó prettig, als er niemand thuis hoefde te blijven, dat het dan toch maar zou gebeuren.

Hè, ja! Morgenavond! Fijn!

10. EEN MOOIE VERTELLING, MAAR....!

Zondagsschoolfeest!

Dát was de mooiste avond van het heele jaar, vond Rietje en de broertjes hadden dáár niets tegen in te brengen, die vonden het ook.

Om vijf uur begon het, maar kwart voor vijven zaten ze al op hun plaats. Zoo gezellig in die kerk met al die lampen aan en al die vroolijke kinderen en verheugde menschen. Hier keek nièmand donker, merkte Rietje op. Nee, hier waren alle menschen blij. Dat kòn ook niet anders, want het was Kèrstfeest.

Wat zaten ze druk te babbelen, die Zondagsscholier-

tjes. Ja, er mocht nu meer dan anders. Je zoudt er op Zondag niet over denken, te gaan zitten praten in de kerk, als je wat te vroeg was, maar nu praatten de groote menschen ook wel, ja vooral wanneer ze zoo'n dreumes bij zich hadden als Beppie. Toen de dominee achter het voorlezersbordje kwam, werd het stil, even stil als het anders was, wanneer hij op de preekstoel stond.

Nu gingen ze eerst zingen. Dominee gaf een paar verzen op van:

„Daar is uit 's werelds duist're wolken.”

Alle menschen zongen mee. Dit kenden ze natuurlijk allemaal. Straks, als de versjes, die op de Zondagsschool voor het Kerstfeest geleerd waren, gezongen werden, dan moesten de grooten zwijgen, dan zouden de kinderen alléén zingen.

Rietje keek eens tersluiks naar Beppie. Wat zat ze daar lief tusschen vader en moeder. Ze keek recht voor zich uit, zoo

Wat zat ze daar lief tusschen vader en moeder.

echt parmantig, alsof ze zeggen wou: ik zal wel goed oppassen en stil zijn, hoor!

Na het zingen ging dominee bidden en dan kwam de Kerstgeschiedenis. Nee, eigenlijk de Kerstgeschiedenis nog niet, want dominee begon over het paradijs, waar Adam en Eva zoo gelukkig waren geweest, maar waar ze ook zoo ongelukkig waren geworden, doordat ze gezondigd hadden. Dominee zei, dat de zonde de menschen altijd ongelukkig maakte.

Nou, dat wist Rietje, hoor!

Dominee vertelde verder, dat de Heere God dáár al beloofd had, eenmaal een verlosser te zullen zenden en vroeg, wie de tekst kende, waarin die belofte stond. „Ik zal vijandschap zetten tusschen u en tusschen deze vrouw,” zei Rietje in stilte op, maar háár vinger was niet bij de vele, die opgestoken werden.

Een jongen mocht de tekst opzeggen. Hij deed het goed, maar Rietje zou het ook wel zoo gekund hebben.

Dominee ging verder en kwam bij Abraham. Aan dien had God beloofd, dat de Heere Jezus uit zijn nakomelingen zou voortkomen. Wie kende diè tekst? Bijna, bijna was ook Rietje's vinger de hoogte in gegaan, doch op het laatste oogenblik durfde ze weer niet.

Maar toen dominee kwam aan vader Jacob, hoe die op z'n sterfbed zijn zoons zegende en voorspelde tot welke stam de Heere Jezus zou behooren, toen wáágde Rietje het. Zij moest de tekst niet opzeggen, maar de bangheid was ze te boven en bij elke volgende tekst stak ze nu de vinger op en, ja, ook zij kreeg een beurt.

Zij moest die groote tekst uit Jesaja opzeggen, waar gezegd wordt, dat de Heere Jezus als een kind op aarde komen zou.

Wel beefde ze even, wel klonk haar stem eerst wat onvast, maar na een paar woorden ging het al beter en zei ze die tekst: „Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven en de heerschappij is op Zijn schouder. En men noemt Zijn naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst,” zóó goed en duidelijk op, dat dominee zei: best, móóí hoor, dat is nu eens precies op de juiste toon opgezegd. 't Was wel een beetje akelig, dat zooveel menschen naar haar keken, maar ook heerlijk, dat ze het had kùnnen, had dùrven doen. Even waagde ze het opzij te zien, naar de bank, waar vader en moeder zaten. Vader knikte haar toe en moeder glimlachte. Ja, en dat kleine zusje keek gerust óók naar haar.

Toen de teksten, Messiaansche profetieën heeten ze, omdat ze van den Heere Jezus, die ook wel Messias genoemd werd, voorspellen, allemaal opgezegd waren, vertelde dominee de Kerstgeschiedenis. Nu deed hij het nog mooier dan op de preekstoel voor de groote menschen, vond Rietje.

Natuurlijk werd er tusschendoor nu en dan een Kerstlied gezongen en natuurlijk deden ze dan allemaal hun best. Ze hadden goed geleerd en mevrouw van den dominee had ze mooi leeren zingen.

En wat krégen ze veel! Krentenbollen, koekjes, chocolademelk, kerstkransjes van suiker. De kindertjes, die bij de ouders zaten, werden ook niet vergeten. Wel kregen ze niet zóóveel als de Zondagsschoolkin-

deren, maar toch hadden ze ook wat te drinken en te knabbelen. Fijn voor Beppie.

Nu at Rietje óók wat van haar lekkers. Moeder had van te voren al gezegd, dat ze niet weer alles hoefde te bewaren, maar als Bep niets gekregen had, zou het Rie ook niet gesmaakt hebben.

Ha, nu ging mevrouw van den dominee nog een verhaal vertellen. Goed luisteren. Mevrouw vertelde ook altijd zoo mooi. Mevrouw vertelde van twee meisjes, die vriendinnetjes waren. Het eene heette Jo en het andere Bertha. Jo en Bertha hadden nooit ruzie met elkaar en toch waren ze lang niet eender. Jo was een echt druktemakertje, Bertha was bedaard. Jo was driftig, kon soms vreeslijk opstuiven over iets, maar de bui was weer even gauw over. Bertha maakte zich niet gauw kwaad, maar als ze kwaad was, dan was ze het erg.

Heel vaak waren ze bij elkaar en toen Jo op een keer een klein poesje gekregen had, kwam Bertha haast elke dag. Ze was dol op het poesje en 't poesje scheen ook veel van háár te houden, het wou tenminste altijd met haar meeloopen.

„Je moet oppassen, hoor en hem pakken, als hij soms eens met je meeloopt,” zei Jo. „Hij zou verdwalen.”

„Dan moet jij zorgen, dat hij niet meeloopen kàn,” zei Bertha.

Daar paste Jo op, zoo goed ze kon, maar kleine poesjes zijn wel eens eigenwijs en ook wel eens dom. Dit poesje wou zoo graag eens wat verder kijken, dan Jo hem liet gaan en zoo was hij op een avond kort nadat Bertha vertrokken was, ineens verdwenen.

Jo zocht en riep, holde toen naar Bertha, doch die zei, dat ze hem niet gezien had.

„Je móét hem gezien hebben, hij móét met je meegegaan zijn,” riep Jo.

„Denk je soms dat ik jouw kat gestolen heb?” zei Bertha.

„Dat kun je best gedaan hebben,” riep Jo. „Je nam hem altijd bij je. Als jij er was, deed je of het jouw kat was. Jij, jij. . . .”

Verder kwam ze niet. Ze meende eigenlijk niet eens, wat ze zei, maar ze flapte het er maar uit, omdat ze zoo angstig en bedroefd was. Ze kon het niet hebben, dat Bertha er zoo kalm over redeneerde, ze had gewild, dat Bertha ook geschrokken was en dadelijk mee was gaan zoeken.

„Ik kijk jou nooit meer aan,” zei Bertha. „Als je denkt, dat ik lieg en steel, wil ik niets meer met je te maken hebben.”

't Kon Jo op dat oogenblik niets schelen, wat Bertha zei, ze dacht alleen aan haar poesje. Maar toen ze 's nachts niet slapen kon van verdriet, tóén ging ze ook aan Bertha denken. Toen vond ze het heel erg, dat ze zoo leelijk tegen Bertha gedaan had. Ze kreeg er zoo'n spijt van, dat ze wel naar Bertha toe had willen vliegen, om haar te zeggen, dat ze het niet zoo kwaad gemeend had, dat het haar nu zoo speet en had willen vragen, of Bertha weer goed wou worden.

Maar het was nacht. Ze moest tot de volgende morgen wachten.

En wiè zat de volgende morgen voor de deur?

Het poesje. 't Had genoeg gekregen van zijn zwerf-

tocht en was teruggekomen. 't Zat te miauwen van honger en dorst. 't Was maar wàt blij, toen eindelijk de deur openging.

Jo was zóó gelukkig, zóó blij, dat ze al de narigheid vergat en, zoo gauw ze de boterham ophad, holde ze naar Bertha. „Hij is terug,” riep ze, „o kind, hij is terug, ik ben toch zóó blij.”

Bertha gaf geen antwoord. Jo babbelde maar en vroeg ten slotte: „vind jij het ook niet fijn?”

„Ja, want nou weet jij tenminste, dat ik het beest niet gestolen heb,” zei Bertha.

„O, maar dat wist ik tòch wel,” zei Jo en ze vertelde er van, hoe ze zoo'n spijt had gehad over haar leelijke woorden, hoe ze wel midden in de nacht had willen komen, om Bertha dat te vertellen.

„Als je die kat niet had teruggekregen, zou je hier niet gekomen zijn,” zei Bertha. „En in elk geval blijf ik kwaad op je.”

Rietje dacht aan Stien. Jammer, dat diè dit verhaal niet hoorde. Stien wàs niet op de Zondagsschool, nooit geweest. Nou maar, als ze diè nu eens gehoord had, had ze meteen kunnen begrijpen, dat ze net als die Bertha was. Rietje had haar ook gevraagd, of ze weer goed wou worden, Rietje had meer dan eens gezegd, dat het haar zoo speet, maar Stien had er niets om gegeven en was aldoor kwaad gebleven. Precies die Bertha uit het verhaal.

Mevrouw vertelde verder, hoe Jo in 't begin telkens weer vroeg, of Bertha goed wou worden, maar omdat Bertha telkens „neen” zei, blééf het kwaad en Jo trok er zich ten slotte niets meer van aan.

„Net goed,” dacht Rietje, „zoo zal ik ook doen.”
Jo en Bertha waren nòg kwaad toen het Kerstfeest werd, zoo ging het verhaal verder. De laatste dag voor de vacantie vertelde de meester de Kerstgeschiedenis. Die hoorden ze allebei, want ze zaten in dezelfde klas. De meester vertelde, dat je niet mocht zingen „Vrede op aarde”, als je zelf geen vrede had met anderen. Als je boos was, als er leelijke gedachten in je hart waren, maakte je zelf, dat er voor den Heere Jezus geen plaats was. Dan wou de Heere Jezus ook niet naar je luisteren, als je zong.

Jo zong zoo erg graag. Vooral „Eere zij God”, vond ze zoo mooi. Maar daarin kwam telkens van „Vrede op aarde”, en dat mócht ze nou niet meer zingen, omdat ze nog geen vrede met Bertha gemaakt had.

„Maar 't is mijn schuld niet,” dacht ze. „Bertha wil nou eenmaal niet goed worden. Bertha zingt toch ook „Vrede op aarde” en die hoort toch ook, wat de meester zegt. Laat zij de ruzie dan uitmaken.”

Toch was ze niet gerust. Ze kon er niet van slapen.

„Natúúrlijk had ze geen rust,” zei mevrouw, „want zij zong gráág van den Heere Jezus, zij wou graag den Heiland toebehooren en nu voelde ze best, dat zij er niets mee te maken had, hoe Bertha deed. 't Zou voor Bertha's eigen rekening komen, hoe die handelde, maar Jo moest alles doen, wat ze kon, om vrede te maken.”
Hàd ze dan alles nog niet gedaan? Had ze niet vaak, misschien wel tien keer gevraagd of Bertha weer goed werd?

Dat hàd ze. Maar ze moest het nòg eens vragen, voelde ze, juist omdat het Kerstfeest werd, juist omdat ze zoo

graag den Heere Jezus in haar hart wou hebben en mee wou zingen van „Vrede op aarde”.

Eindelijk, èndelijk stapte ze dan wéér naar Bertha. 't Was de avond voor Kerstmis al. En wat denk je?

Bertha zag haar aankomen en vloog haar tegemoet, want Bertha had ook wel nagedacht over wat de meester gezegd had. Bertha had gevoeld, hoe ze naar Jo moest gaan, maar o, die Bertha was zoo koppig. 't Was zoo vreeslijk moeilijk voor haar dat trotsche hoofdje te buigen.”

Rietje luisterde niet erg naar de rest. Ze begreep nu wel, hoe het afliep. Die twee werden natuurlijk weer goede vriendinnen. Ja, maar 't eind van het verhaal was tòch niet naar Rietje's zin. 't Had net andersom moeten zijn. Bertha had naar JÓ moeten komen. Jo had het háár heusch al vaak genoeg gevraagd.

Ze was blij, toen het verhaal uit was. Zie zoo, nu kregen ze nog eens weer een kopje chocolademelk met een koekje en tóén begon het uitdeelen van de boeken. Hè, dat was toch zoo fijn, als die groote kist met boeken binnenkwam. Wat zàgen ze er weer mooi uit. 't Leek wel, of ze dikker waren dan anders.

Ja, Rietje kreeg een prachtig boek met een heele boel plaatjes er in en 't wàs dikker dan dat, wat ze het vorig jaar kreeg. En nu kwamen er ook nog scheurkalenders. Die kreeg je alleen, als je de oudste was, want hij was niet zoo voor jezelf als het boek. Hij was om aan de muur te hangen en er elke dag een blaadje af te scheuren, dat dan gelezen werd. Vader las het altijd voor. Natuurlijk had je met z'n allen genoeg aan één kalender en de oudste uit elk gezin kreeg er dan

ook een. Rietje was maar blij, dat vader en moeder er waren, want ze had de handen vol en zou niet geweten hebben, hoe met alles thuis te komen. Straks kregen ze nog een sinaasappel en een reep chocola ook. Dat gebeurde ieder jaar.

Ja, zoo ging het ook nu. Gelukkig zei de dominee, dat de kinderen wel even naar hun ouders mochten gaan, om al wat ze niet bij zich konden houden, aan diè te geven. Fijn, nu kregen ze de handen weer leeg.

't Was wel even een erg geloop en gepraat, maar toen de dominee weer op de voorlezersplaats ging staan, werd het stil. Ze moesten toen nog even luisteren, nog een vers zingen, daarna werd er gedankt, dan nog een psalm gezongen en het Kerstfeest was voorbij.

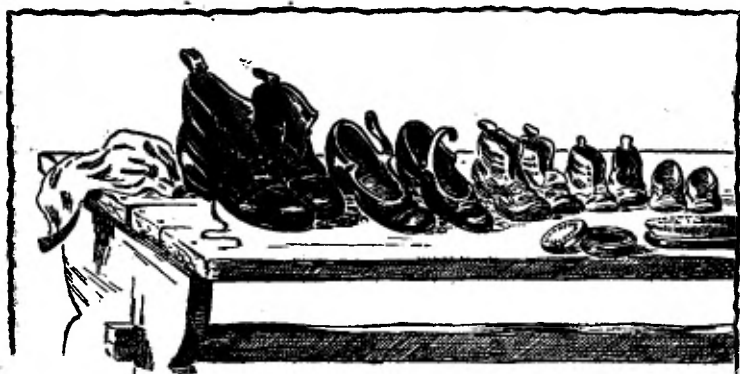
Druk babbelend gingen ze naar huis. Beppie, die werkelijk de heele avond erg lief en zoet was geweest, had de meeste praats. Zij was nou toch naar de kerk geweest, zij had stil gezeten, zij had lekkers gekregen, zij had geen slaap gehad.

De jongens hadden het druk over het vele, dat ze gekregen hadden. Vooral Bram, die dit jaar voor het eerst de Zondagsschool bezocht had, kwam daar niet over uitgepraat.

Zoo viel het niet op, dat Rietje weinig zei.

II. DAT WAS NOG NOOIT GEBEURD

Donderdag was Rietje „moeders werkster”, zooals vader zei. Ja, ja, er was heel wat te doen, vooral omdat moeder Vrijdags weer naar mevrouw Limburger moest.

Rietje poetste schoenen.

Maar dat Rietje kòn helpen, hoor! Omdat moeder de wasch moest doen, deed zij met vader al het andere werk, terwijl de jongens buiten speelden en Beppie bij haar buurtje was.

Rietje waschte de ontbijtboel af, Rietje schildte aard-appels, Rietje nam in de kamer stof af, Rietje poetste schoenen, Rietje hielp zóó goed, dat ze 's middags om vier uur met alles klaar waren.

„Ga nou maar in je Zondagsschoolboek lezen, Rietje,” zei moeder. Die arme moeder was al om vijf uur op geweest en wou nu graag een poosje rustig zitten, begreep Rietje. Dat speet haar wel, want ze had er over willen praten, dat ze maar aldoor aan Stien moest denken.

Ja, dat verhaal over die Jo en Bertha, zie je! Rietje had wel graag gewild, dat het anders afgelopen was, maar tòch vond ze het wel een mooi verhaal, nu ze

er nog eens goed over gedacht had en ze vond die Jo een erg lief meisje. Die Bertha, dat was eigenlijk een veel akeliger kind dan Stien. Stien was toen met Sinterklaas toch wel aardig geweest, ze had toch zoo graag gewild, dat Beppie de groote pop kreeg en 't was te begrijpen, dat ze het vervelend vond, toen het zoo misliep.

Maar ze had toch niet zóó boos moeten zijn en in elk geval niet boos moeten blijven, vond Rietje.

Wat had mevrouw ook over die Bertha gezegd? Dat ze zoo koppig was en het zoo moeilijk vond goed te worden, toen ze eenmaal kwaad was.

Stien was óók koppig, dat wist Rietje. En koppigheid was een gebrek, net als bangheid, had moeder wel eens gezegd. Misschien had Stien over die koppigheid wel evenveel verdriet als Rietje over haar bangheid. En Stien had in elk geval dat verhaal niet gehoord, die had er vast niet over gedacht, dat je niet mocht zingen „Vrede op aarde”, als je zelf geen vrede maakte. Rietje zou er uit zichzelf ook nooit aan gedacht hebben.

Nu had ze er de heele dag over gepiekerd, wat ze moest. Zou ze naar Stien gaan? Zou de Heere Jezus dat van haar willen?

Als moeder nou maar niet zoo moe was, zie je!

Als vader de kamer maar eens uitging. Dan zou ze hem achterna loopen en aan hem vragen, wat ze moest.

Maar vader zat te lezen en moeder leunde vermoeid achterover in haar stoel.

Jammer!

Maar — was het wel nóódig, dat ze hierover iets aan vader en moeder vroeg? Wist ze zèlf niet, wat ze moest? Ja, dat wist ze wèl!

„Rietje,” zei moeder eensklaps, „ik heb gezien, dat de thee bijna op is. Ga jij bij Bouterse eens even een pakje halen.”

Rietje ging.

Hè, nu moest Stien ook eens bij Bouterse in de winkel zijn, dacht ze. Ze holde er heen.

Maar Stien wàs er niet.

Jammer, hoor! Als ze Stien buiten zag, o, dàn zou het niet moeilijk zijn, maar naar haar huis te gaan, dat was zoo eng!

Zou ze — zou ze het toch maar doen? Misschien kwam Stien haar dan ook wel tegemoet, net als die Bertha uit het verhaal.

Ze dééd het.

Wat hólde die Rie. 't Werd ook al zoo dònker! Ze moest gauw weer naar huis! Ja, maar al was het licht geweest en al had ze niet naar huis gemoeten, dan zou ze toch gehold hebben. Zoiets moest je gáúw doen, anders krabbelde je soms weer terug.

Och, de gordijnen waren al dicht bij De Haas. Nou kon Stien haar niet zien komen. Nou zou ze haar ook niet tegemoet gaan.

Toch maar dóórzetten.

Toen, o schrik, wie kwam dáár de deur uit?

Frans!

„Ha, hardlooper,” riep hij en ving haar zóó in zijn arm. Ze beefde van angst.

„O, bibberbeestje, ben jij het?” zei hij. „Dat zag ik

zoo gauw niet. Kom maar mee, je moet zeker naar Stien, hè?"

„Ik — ja, ik wou haar vragen, of ze weer goed was?"

„Wat? Is ze dan nòg kwaad? Dan zullen wij haar samen eens vertellen, dat het nou lang genoeg geduurd heeft, hè?"

Wat was die Frans áárdig. O, maar hij nam haar nu natuurlijk mee naar binnen en dàt was Rietje's bedoeling niet geweest. Rietje had willen vragen, of Stien even aan de deur kwam. Maar nu móést ze mee naar binnen, 't kòn niet anders.

Gelukkig was Stien maar alleen met haar moeder in de kamer en Frans ging direct weg, toen hij Rietje binnen had gebracht.

Juffrouw De Haas keek al even verwonderd als Stien, toen daar die Rietje Vermeer ineens voor haar stond.

„Zoo Rie, mooi dat je weer eens aankomt," zei ze.

„Ik kwam vragen, of Stien weer goed op me wou zijn," zei Rietje verlegen.

„Dat had Stien jóú hooren te vragen," zei juffrouw De Haas. „'t Is meer dan erg, dat Stien Kerstfeest gevierd heeft met boosheid in haar hart. Dat heb ik haar ook al gezegd, toen we eerste Kerstdag uit de kerk kwamen. Ik zei: „kind, ik hoop, dat je goed naar den dominee geluisterd hebt en ter harte zult nemen, wat hij gezegd heeft. We moeten elkaar liefhebben en mogen niet haten. Maar zal ik je eens wat vertellen? Nou was Stien bang. Ze durfde niet naar je toe. Ze zei: „als we weer op school zijn, zal ik het wel goed maken." Gelukkig, dat jij wijzer en flinker bent. Nou

kunnen jullie weer als goede vriendinnen het oude jaar uit en het nieuwe ingaan."

De twee meisjes wisten niet zoo ineens, wat hierop te antwoorden. Een poosje keken ze elkaar aan, tot Rietje er aan dacht, dat ze noodig naar huis moest. Toen zei ze: „bèn je niet meer kwaad, Stien?"

„Nee," zei Stien, „jij ook niet?"

„Nee, hoor," zei Rietje.

„Kom je morgen bij me?" vroeg Stien.

„Ja, graag," zei Rietje.

„Je moogt nou ook wel een uurtje blijven," zei juffrouw De Haas, doch Rietje zei, dat ze naar huis moest.

Ja, ze moest èn ze wou. Wat zouden vader en moeder opkijken, dat het nou ineens goed was. O, o, wàt fijn. Wat héérlijk, dat ze doorgezet had. Juffrouw De Haas had haar „flink" genoemd.

Dàt was nog nooit gebeurd.

12. „DAPPER MEISKE"

De Kerstvacantie liep ten einde. 't Was al nieuwjaar geweest en over een paar dagen zouden ze weer naar school moeten.

Rietje zat te breien. O, wàt breide ze. Ze had gedacht makkelijk klaar te komen in de vakantie, maar dat was tegengevallen.

Zoo'n paar kousen aanbreien was niet zoo erg, enkel maar voeten en dan nog kleine voeten. 't Zou best gekund hebben, als Rietje de heele vakantie in huis gezeten had. Maar dat was niet gebeurd. Nee, gelukkig

niet. Bijna elke dag was Stien een poosje hier geweest, of zij bij Stien, want zulke goede vriendinnen als nu waren ze nog nooit geweest. En Rietje had toch ook haar Zondagsschoolboek willen lezen en ze had moeder ook nog aan andere dingen in huis geholpen.

Nu was het Vrijdag. Nu had ze tegen Stien gezegd, dat ze de heele dag bleef breien. Als Stien komen wou, moest ze ook maar werk meebrengen.

's Middags zat ze gezellig met vader in de kamer, toen daar ineens die Stien aankwam en — zonder werk.

Rietje's gezicht betrok.

„Ik moet voor moeder een boodschap doen, heelemaal naar Burgdijk,” vertelde Stien, „en nou kom ik vragen, of jij meegaat.”

„Ik moet breien,” zei Rietje.

„Màg je niet mee?” vroeg Stien, meteen naar Rietje's vader kijkend.

„Als ik meega, komen de kousen niet klaar,” zei Rietje.

„Je hebt toch morgen de heele dag nog en Maandag,” zei Stien.

„Dat vind ik ook,” zei vader. „En komen ze dan nòg niet af, welnou, dan breit Rie er Woensdagmiddag nog maar aan.”

„Je wilt toch wel,” zei Stien.

Nou, willen — ja, dàt wel, want het was een fijne wandeling naar Burgdijk.

Vroolijk babbelend trokken ze er op uit. 't Was een uur loopen, maar als je samen bent en je hebt elkaar zooveel te vertellen, is een uur gauw voorbij.

In Burgdijk moest Stien bij een boer een briefje af-

geven en op antwoord wachten. Terwijl de boer een briefje terugschreef, kregen ze van zijn vrouw elk een glas melk en een groot stuk koek. Dat smaakte best na zoo'n wandeling. Toen ze weer teruggingen, kregen ze bovendien elk nog twee groote appels voor onderweg, zooals de boerin zei.

„We mogen wel voortmaken, want het wordt al zoo gauw donker,” zei Rietje.

„Ben jij bang in donker?” vroeg Stien.

„Nee, maar vader en moeder willen niet graag, dat ik nog buiten het dorp loop, als het al donker is,” zei Rietje weer.

„Ze zullen ons niet stelen, hoor,” deed Stien parmantig. Ze liepen nog een eindje, toen Rietje zei: „Zeg, zie je dat, daar in de verte staat een auto zoo maar midden op de weg.”

„Och, kind, die staat niet, die rijdt,” zei Stien.

„Ik geloof, dat hij stilstaat,” zei Rietje en Stien zag dat ook, toen ze wat verder waren.

„Natuurlijk stuk,” zei Rietje.

„We moeten er maar hard voorbijloopen,” vond Stien.

„Waarom?”

„Nou, ze konden ons wel eens beetpakken en meenemen in de auto.”

„En die auto staat stil!”

„Maar hij kan toch weer gaan rijden?”

Rietje had meer verstand van auto's dan Stien en ze wist wel, dat, als zoo'n wagen het ineens opgaf en zoo midden op de weg stond, er stellig iets aan stuk moest zijn. Maar 't was waar, de chauffeur kon hem net weer klaar hebben, als zij er bij waren.

„We loopen hard voorbij, hoor,” zei Stien nog, toen ze er dicht bij waren.

„Ja,” zei Rietje.

Een dame stond naast de wagen, een heer was met de motor bezig, nee, die wagen was maar niet zoo ineens klaar.

„Hollen,” zei Stien. „Moeder zegt, dat het soms slecht volk is in die auto's en dat je er nooit met mee moogt gaan.”

Ze holden wat ze konden, ze draafden de wagen voorbij, ze liepen nòg harder, toen ze hoorden roepen:

„Meisjes, kom eens hier!”

„Zie je nou wel?” zei Stien.

„Meisjes, hoor eens!”

„Dat is de mevrouw,” zei Rietje.

„Eerst riep de meneer. Laten we maar naar ze toe gaan.”

„Nee,” zei Stien vastberaden.

„Ik doe het wèl,” hijgde Rietje en stond stil.

„Meid, als ze je kwaad doen!”

„Diè dóén geen kwaad. We moeten misschien een boodschap voor ze doen. O zeg, als nou mijn vader de wagen eens kon maken en als hij dan eens wat verdiende. O, ik ga er naar toe! Kom, ga nou mee!”

„Ik — ik dèrf niet,” zei Stien.

Toen stapte Rietje er alleen op af. Stien volgde wel, maar bleef toch een eind achter.

„Zusje,” zei de heer, „jij kunt goed hard loopen, merk ik, kun jij in dat dorp niet iemand halen, die verstand van auto's heeft? Is er iemand, die auto's maakt?”

„Mijn vader is chauffeur,” kwam het zacht van Rietjes lippen.

„Ja, maar is er geen zaak, waar ze auto's verkoopen? Is er geen reparateur, ik bedoel, een man die altijd auto's maakt?”

„Ja, Bos kan het wel,” zei Stien, die nu dichterbij gekomen was en zag, dat de wagen heusch stuk was en de mijnheer heusch geen kinderdief was.

„Nou, als jullie dan eens weer zoo hard gingen loopen en dien Bos voor mij haalden? Jullie krijgt er wat voor,” ging de heer voort, terwijl hij zijn beurs voor de dag haalde.

„Ik mag geen geld aanpakken,” zei Stien.

Rietje zei niets. Haar keel was droog, haar hart klopte hevig. Nee, zij wou ook het dubbeltje niet, dat de heer haar voorhield, ze wou liever, dat vader de wagen maken mocht, maar, o, hoe moest ze dat zeggen!

„Heere, o help me,” kwam het uit haar hart en tóén, ja toen kòn ze weer praten.

„Bidden, vertrouwen en je best doen,” schoot het haar te binnen.

„Mijnheer, mijn vader kan het net zoo goed als Bos en hij woont veel dichterbij. Toe mag ik mijn vader gaan halen? Toe nou, mijnheer, hij is thuis en Bos misschien niet. Mijnheer, mijn vader heeft geen werk.”

„Láát ze haar vader halen,” zei mevrouw. „Een chauffeur brengt het best in orde.”

„Nou, vooruit dan,” zei de heer.

Zooals Rietje tóén holde. . . .

„Vader, vader,” hijgde ze, de kamer binnenstormend.

„Daar ergens bij Velders staat een auto en hij is stuk en of u gauw komt. Toe, gauw, vader!”

Dat hoefde ze niet voor de tweede keer te zeggen. Vader ging, zoo vlug hem mogelijk was.

Niet eens zoo heel lang bleef hij weg. En hij bracht een blinkende rijksdaalder mee.

„Kijk eens, Rie,” zei hij, „je vader heeft weer wat verdiend.”

„O vader! Zóóveel? Wat fijn!”

„Ja, m'n lieve kind,” zei vader met een vreemde stem, „het is veel voor zoo'n klein werkje en misschien — misschien . . .”

Wat vader met dat misschien bedoelde begreep Rietje niet en ze vroeg er maar niet naar ook. Vader deed zoo vreemd. Hij ging bij de tafel zitten met de handen voor de oogen.

Die Zaterdag en Zondag vond Rietje vader ook een beetje anders dan gewoonlijk. Hij was zoo stil. Hij keek zoo ernstig. Niet bedroefd, maar ook niet blij.

En moeder deed zoo vreemd. Ze hoorde het soms niet eens, als je haar wat vroeg.

's Maandagsmorgens stond vader midden op de weg, toen Rietje beneden kwam. 't Was of hij naar iemand uitkeek.

Ja, hij kéék uit. Hij wachtte op den postbode.

Eindelijk kwam die. Hij gaf vader een brief. Vader scheurde hem open, las en tóén — toen kwam vader zoo wild als een kleine jongen het huis binnengestormd. Hij pakte Rietje beet, zwaaide haar de lucht in, zette haar toen, of ze nog een klein kindje was, op zijn knie en riep: „Rietepiet, we gaan verhuizen, we

Hij pakte Rietje beet.

gaan terug naar ons oude huis. Die mijnheer van Vrijdag, je weet wel, die heeft „Veldzicht” gekocht en hij neemt mij als chauffeur. Vader gaat weer geld verdienen, moeder hoeft dan niet meer uit werken te gaan, o kind, het geluk is bijna te groot.”

Rietje sloeg haar armen om vaders hals en zei: „Vader,

dat heeft de Heer gedaan. O, wat ben ik blij, dat ik niet weggehoopen ben."

„Mijn lieve schat," zei vader, „jij wou zoo graag iets voor ons doen, om ons te helpen. Nou heb jij wat voor ons gedaan, jij dapper meiske!"

„Ik was wel bang, vader, maar ik bad," zei Rietje.

„En nu mogen we danken, kind! Je weet niet, hóe gelukkig ik ben. Die mijnheer was pas uit Indië gekomen, hij had 's middags „Veldzicht" gekocht en wou er nog even heen, toen jullie hem zagen. Hij had een chauffeur noodig, zei hij. Zaterdag zou hij mijnheer Van Steenbergen opzoeken, om over me te spreken en dan me schrijven. Daarom keek ik zoo uit naar de post. We hebben tusschen hoop en vrees geleefd deze dagen."

„Vader, mag ik het aan moeder gaan vertellen?"

„Jij? Durf je wel?"

„Nóú, vader," lachte ze.

„Ga dan maar gauw."

„Fijn! Dàg vader!"

„Dàg Rie!"

INHOUD

	Blz.
1. Rietje	7
2. Bidden, vertrouwen en je best doen	13
3. Wat zou het worden?	21
4. Jammer!	27
5. Dat maar stilhouden	36
6. Wat vreeselijk!	43
7. Droeve middag	49
8. Blijde avond	55
9. Kerstmis	65
10. Een mooie vertelling, maar....!	72
11. Dat was nog nooit gebeurd	81
12. „Dapper meiske”	86

Voor kinderboeken vrage men onze catalogus.